

**POSEZONSKA
RAZPRODAJA**

UGODEN

s 50-odstotnim popustom
od 21. avgusta

v prodajalni Blagovnica
Kranj, Poštna 1

**LETNE
KONFEKCIJE**

NAKUP

ZENSKI LETNI KOSTIMI, ZENSKO LETNE OB-
LEKE, MOSKE IN ZENSKO LETNE HLACE

Mejni prehodi v številkah

V prvih letošnjih sedmih mesecih je na šestih gorenjskih mejnih prehodih prestopilo mejo 6,8 milijona potnikov ali za 300.000 več kot v enakem lanskem obdobju. Med potniki, ki so v tem obdobju prestopili mejo, je bilo 2,9 milijona naših državljanov in 3,9 milijona tujih državljanov. Število potnikov je najbolj poraslo julija, saj je v tem mesecu prestopilo mejo 2,7 milijona potnikov, od tega 2 milijona tujih državljanov.

Velika večina potnikov je izbrala za prestop meje mejna prehoda na Ljubelju in Podkorenu. Na Ljubelju je samo julija prestopilo mejo milijon potnikov, na Podkorenu pa 980.000. Število prehodov čez mejo je najbolj

naraslo junija in julija, saj je samo v teh dveh mesecih prestopilo mejo 3,9 milijona potnikov. Manj prehodov kot lani je bilo samo letošnjega aprila, kar bi lahko pripisali pojavu črnih koz v Jugoslaviji.

Večina potnikov je prestopila mejo z motornimi vozili. Teh je bilo v prvih sedmih mesecih letos 1,7 milijona ali za 100.000 več kot v enakem lanskem obdobju. Samo julija je čez gorenjske mejne prehode peljalo 820.000 motornih vozil. Med motornimi vozili je bilo vozil s tujo registracijo v prvih sedmih mesecih kar 1,3 milijona.

Letalski promet je na mejnem prehodu Brniki mnogo manj živahen od cestnega. Letos je v sedmih mesecih prestopilo mejo na tem prehodu 73.000 potnikov v 1692 letalih. Med letali, ki so v tem času pristala na Brniku, je bilo 518 tujih.

Maloobmejni promet je približno enak lanskemu. Na gorenjskih mejnih prehodih je letos v maloobmejnem prometu prestopilo mejo 69.000 potnikov, med njimi le 20.000 naših državljanov. Število naših državljanov je v maloobmejnem prometu približno enako vsak mesec, medtem ko število tujih državljanov ki prestopijo mejo v maloobmejnem prometu, narašča v turistični sezoni.

L. M.

Akcija za pomoč Pomurju stekla

Pozivu na solidarnostno akcijo za pomoč Pomurju, ki so ga pretekli mesec prizadele poplave, se je odzvalo že veliko gorenjskih delovnih organizacij in družbenih skupnosti. Nekateri kolektivi so že prejšnji teden sprejeli sklepe, da Pomurju pomagajo in določili vsote, ki jih bodo prispevali v solidarnostni sklad. O teh smo pisali v sobotni številki.

Včeraj smo se o poteku akcije ponovno zanimali pri občinskih sindikalnih svetih. V Kranju smo zvedeli, da so pomoč obljubile vse delovne organizacije, vendar vse še niso določile, koliko bodo lahko prispevale. Elektro Kranj bo ob prvem izplačilu osebnih dohodkov prispeval v solidarnostni sklad 2 odstotka enomesečnega zasluzka, Kmetijska zadruga Cerklje, SGP Projekt Kranj, Inženiring Kranj, PTT Kranj, Aerodrom Ljubljana — Pula in Konfekcija Krim Kranj prav tako po 2 odstotka od enomesečnega zasluzka. V časopisnem podjetju Gorenjski tisk pa je sindikat predlagal delavskemu svetu, da bi namenili za pomoč pomurskim občinam trikrat po 2 odstotka enomesečnega zasluzka. Planika Kranj je pred leti zgradila obrat za izdelavo obutve v Turnišču v Pomurju. Ob poplavih je v delavnicah in skladiščih nastalo za 312.000 dinarjev škode. Odločili so se, da bodo vsi škodo sami krili in ne bodo prosili za pomoč solidarnostnega sklada.

Na Jesenicah pa so v teh dneh sklepali o pomoči na ObSS Jesenice in so se odločili, da prispevajo 2000 dinarjev, v SGP 1000 dinarjev, Gostinsko podjetje Zelezar je namenilo 1000 dinarjev pomoči, Kovinsko podjetje Mojstrana, občinska uprava in glasilo Zelezar pa po 2 odstotka od enomesečnega osebnega dohodka.

V Skofji Loki so podjetja sporočila, da bodo o akciji razpravljali še ta mesec, ObSS Skofja Loka pa je že prispeval 1000 dinarjev in zaposleni v občinskih družbenopolitičnih organizacijah po 2 odstotka od enomesečnega zasluzka.

V Radovljici se je za pomoč v teh dneh odločilo GG Bled, ki bo poslalo v Pomurje 10.000 dinarjev, Iskra Lipnica pa bo prispevala 5 odstotkov od enomesečnega osebnega dohodka.

L. B.

4. STRAN:

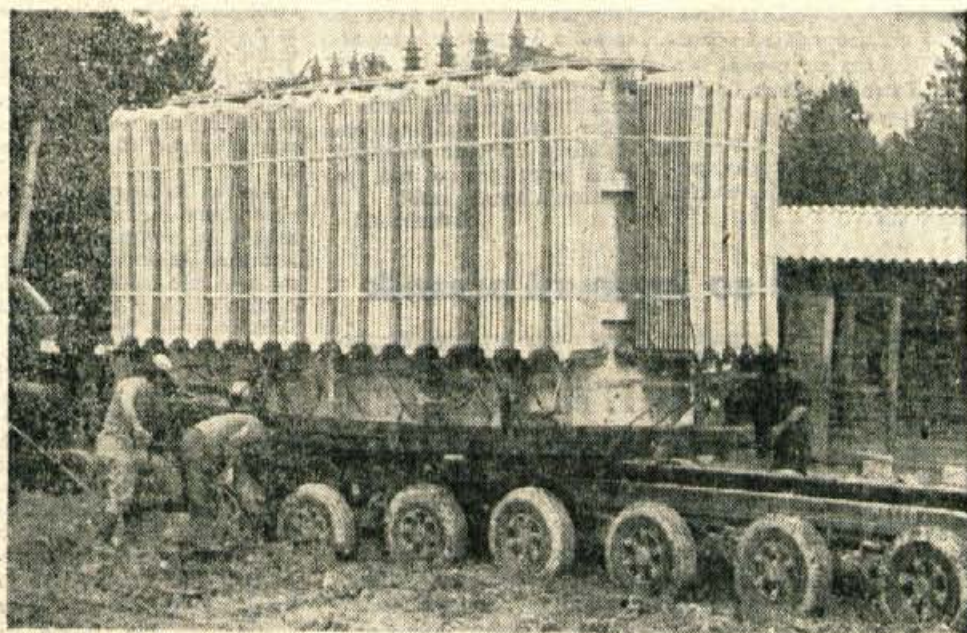
**Zadovoljni
so s tem,
kar jim dajo**

10. STRAN:

**Turistični
Bled**

14. STRAN:

**Vzel starih
milijon din
prihrankov
in jih
zapravi**

Podjetje Hidromontaža Maribor je pripeljalo v četrtek v Kranj transformator za novo razdelilno transformatorsko postajo na Laborah, ki bo začela obratovati letošnjo jesen. Transformator, ki so ga v četrtek pripeljali v Kranj, tehta 59 ton. (Jk) — Foto: F. Perdan

**jubilejna
mesanica
BRAVO**

100g

**ŠPECIJALNA
BLEDE
15**

Stara osnovna šola v Gorjah, prenovljena v vzgojnovarstveno ustanovo. — Foto: J. Ambrožič

Praznik krajevne skupnosti Gorje

V krajevni skupnosti Gorje pri Bledu vsako leto 28. avgusta praznujejo. Ta dan 1941. leta so Nemci v Spodnjih Gorjah pod hrbečkom Revovca ustrelili pet talcev in se tako maščevali za ubitega izdajalca.

Gorjanski kot je med zadnjo vojno dal velik delež k boju proti okupatorju. Za par mesecev po okupaciji se je 17 gorjanskih borcev umaknilo v gozdove. Vojna leta jih je preživelo devet, danes pa so živi le še Franc Ambrožič-Beton, Katarina Ambrožič, Janez Kocjančič-Božo, Stanko Kocjančič-Marjan, Vinko Repe-Triglavski in Jakob Zumer-Mitja. Sicer pa je bilo iz gorjanskega območja aktivnih okrog 350 borcev. 63 družin je okupator izselil, 159 prebivalcev pa je dalo življenja za svobodo.

Krajevno skupnost Gorje danes sestavljajo naselja Zgornje in Spodnje Gorje, Poljšica, Podhom, Višelnica, Mevkuš, Spodnje Laze, Grabče, Krnica, Spodnja in Srednja Radovna ter zaselki Perniki, Zatrnik in Stara Pokljuka. Na tem območju živi 2795 ljudi. Stevilo pa se v zadnjih desetih letih ni bistveno spremenilo, čeprav je zrasla vrsta novih hiš.

Počastili so krajevni praznik

Minulo nedeljo popoldan so na Stefanji gori pod Kravcem slovesno zaključili praznovanje tradicionalnega krajevnega praznika. Osrednja slovesnost je bila pri partizanskem spomeniku na Spodnji Stefanji gori, kjer se je zbralo veliko domačinov in okoličanov, preživelih borcev in aktivistov ter predstavnikov družbenopolitičnega življenja tega kraja in okolice.

Slavnostni govor je imel

Večina ljudi je zaposlenih v okoliški industriji, kmetje pa so se preusmerili na živinorejo in gojitev črnega ribeza. Danes se v Gorjah lahko pohvalijo, da so bili med prvimi pri nas, ki so s samopriskevkom zgradili novo šolo, staro pa preuredili v otroško varstveno ustanovo. Gasilci so zgradili nov dom. V zadnjem času se tod oživlja turizem in s tem v zvezi tudi gostinstvo. Pa tudi trgovina se je modernizirala.

Pred vojno je bilo v Gorjah živahno kulturno prosvetno delo. Tudi danes so Gorje znane po športnikih, godbenikih in folklorni dejavnosti. Pod vodstvom znanega predvojnega tekača Lovra Zemve je zrasla vrsta mladih tekačev. Ljudje zdaj pogrešajo le dramskih uprizoritev na domačem odru. Ta nekdanj živa dejavnost je zadnje čase namreč precej zamrla.

Sicer pa so danes prebivalci krajevne skupnosti Gorje zadovoljni. V zadnjih letih se je veliko spremenilo in veliko zgradilo. Vsega seveda še vedno nimajo. Tako bo treba predvsem misliti na ureditev kanalizacije in poti. Toda z dobro voljo, sodelovanjem občine in krajevne skupnosti bodo prav gotovo tudi ta vprašanja kmalu rešili.

J. Ambrožič

predsednik krajevne skupnosti Grad Andrej Zargaj, predsednik krajevne organizacije ZB NOV Cerklje Janez Por pa je govoril o dogodkih, ki so se v tem kraju pod Kravcem odvijali med našo revolucijo. V bogatem kulturnem programu so sodelovali pevci iz Cerklj, domači recitatorji in drugi. Stevilni prapori in zastave so lepo okrasile prireditveni prostor, škoda je bilo le, da je pihal tako močan in mrzel veter.

Slovesnosti v Žirovnici

Ob 50-letnici smrti Dragoljuba Milovanoviča, sekretarja SKOJ, ki se je 1922. leta na poti z Dunaja v domovino ponesrečil na Stolu, bo v Završnici, kjer je spominsko obeležje, več prireditev. Največja bo vsekakor zvezni tabor mladih planincev Jugoslavije, ki ga organizira Planinska zveza Slovenije. Predvidoma se ga bo udeležilo po 40 mladincev — planincev iz vsake republike in pokrajine. Na osrednji prireditvi tabora, ki bo trajal od 8. do 10. septembra, bosta govorila Vladimir Maksimović, predsednik zveze mladine Jugoslavije in dr. Miha Potočnik, predsednik planinske zveze Slovenije. Na tej prireditvi bodo v kulturnem programu med drugim nastopili srednješolski pevski zbor z Jesenic pod vodstvom Janka Pribošiča, godba na pihala iz Gorij, borbeni in druge pesmi pa bo recitiral dramski igralec Aleksander Valič.

Poleg tega bodo mladinci jeseniške, radovljiske in tržiške občine imeli več pohodov v Završnico, kjer bo tudi orientacijsko tekmovanje za Milovanovičev memorijal. Predvideno je, da bodo na kraju, kjer se je Milovanovič ponesrečil, odkrili spominsko ploščo.

Vse te prireditve bodo združene tudi s praznovanjem ustanovitve Cankarjevega bataljona. V spomin na ta pomemben dogodek leta 1941 se bodo preživeli borci na predvečer 9. septembra zbrali v karavli pri Valvasorju,

kjer bodo obujali spomine na partizanske dni. Mladina bo, če bo ta dan lepo vreme, v Završnici pripravila zabavni program, na katerem bo nastopil oktet iz Žirovnice ter

harmonikarski zbor iz Radovljice. Pri organizaciji vseh prireditev sodelujejo organizacije ZB NOV, planinska društva in mladina.

B. Blenkuš

Spominska svečanost na Vodiški planini

Občinski odbori ZB NOV Jesenice, Radovljica in Skofja Loka pripravljajo 9. septembra komemoracijo na Vodiški planini ob obletnici Jožeta Gregorčiča, prvega komandanta I. grupe odredov in njegovih tovarišev borcev, ki so padli leta 1942. v boju z okupatorjem. Zalne svečanosti se bodo udeležili številni šolarji omenjenih občin, borci in drugi občani. Poleg tega bodo pri tem sodelovali

tudi pripadniki JLA garnizije iz Skofje Loke, ki nosi ime po Jožetu Gregorčiču. Po prireditvi si bodo številni dijaki in učenci ogledali zanimivo razstavo NOB, ki jo bodo za ta dan še posebej uredili vojašnici v Skofji Loki.

Za prevoz udeležencev bodo občinski odbori ZB NOV poskrbeli avtobuse, katerih vozni red bodo še objavili.

B. Blenkuš

Obnovitev žirovskega vodovoda že letos?

Že v začetku aprila, ko se je na področju Žirov pojavila epidemija zlatenice, je vsakdo največjega krivca iskal v slabem vodovodnem omrežju in pomanjkljivih sanitarijah. Bolezen, ki zdaj sicer postopoma pojenjuje, mimogrede: od aprila do danes je obolelo okrog 130 ljudi, je dala vedeti, da bo treba čimprej misliti na preure-

ditev vodovoda, kamor zdaj vdirajo raznovrstne odpadke.

Kje zbrati denar za čimprejšnjo obnovitev? Krajevna skupnost se je že pred časom odločila, da ustanovi poseben krajevni sklad za razvoj komunalnih dejavnosti. V ta sklad je po soglasnem sklepu delavskega sveta Alpinice to podjetje že sklenilo prispevati stalen prisrvek iz dohodka podjetja. Prisrvek je odvisen od števila delavcev, podjetje pa ga bo plačevalo v višini enega odstotka osebnih dohodkov delavcev. Torci se članom kolektiva ta prisrvek ne bo trgal od obračunanih osebnih dohodkov. Po isti poti so že šli alj pa se bodo pozivu šele odzvali drugi žirovski kolektivi.

Razveseljivo je tudi pričaročilo delavskega sveta Alpinice. Ta namreč poziva vse delavce na območju krajevne skupnosti Ziri, naj v svojih organizacijah združenega dela delajo po eno prosto soboto in naj celoten zaslužek tega dne namenijo v krajevni sklad za razvoj komunalnih dejavnosti, da bi se tako zbrani denar uporabil za rekonstrukcijo vodovoda. Na ta način se bo zbralo 150.000 dinarjev, kar bi omogočilo, da bi Žirovci že letos začeli obnavljati vodovodno omrežje. To pa je v sedanjem stanju tudi nujno!

Jg

Letovanje tržiških otrok

Se nekaj dni in ponovno se bodo odprla šolska vrata. Zato so se vrnile z letovanja tudi zadnje skupine šolskih otrok iz tržiške občine. Vse kaže, da je bilo letošnje letovanje uspešno izvedeno in da letuje v raznih kolonijah vsako leto več otrok. Letos je letovalo v štirih izmenah 160 otrok; 60 več kot lani.

Svet za zdravstvo in socialno varstvo ima posebno komisijo, ki organizira vsako leto med šolskimi počitnicami letovanje šolskih in predšolskih otrok v Pulju in na Debelem rtiču. Prva skupina, ki je odšla na letovanje že junija, so bili predšolski otroci iz vzgojno-varstvene ustanove. Julija so se v Pulju izmenjale kar tri skupine šolskih otrok, ki so letovale po deset dni. Otroci so bili poleg kompanja deležni tudi organizirane rekreacije na športnih igriščih in bogatega kulturnega življenja. Vsota, ki so jo morali prispevati starši, je znašala 325 din, ostalo pa so prispevali RK, DPM in šole.

Na letovanju v Pulju je bilo tudi 24 učencev iz posebne šole, ki so imeli organizirano šolo v naravi. V šoli v naravi so se učenci v večji meri ukvarjali z izdelovanjem različnih likovnih in tehničnih izdelkov. Te izdelke bodo septembra pokazali na razstavi. Sredstva za učence iz posebne šole, ki so bila potrebna za izvedbo pouka v naravi, bosta prispevala TIS in občina Tržič.

Na Stenjaku pa je bila zdravstvena kolonija, katere se je letos udeležilo 96 otrok in od tega kar 20 predšolskih. Tretjino potrebnih sredstev za letovanje je prispevalo socialno zavarovanje, dve tretjini pa starši in občina.

-jp

RADOVLJICA

● Jutri popoldne se bo sestalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali bodo o pomoči delovnih kolektivov v občini Pomurju, o akciji kolektiva Plamen za stabilizacijo in o akcijskih programih delovnih organizacij. Govorili pa bodo tudi o pripravah na kongres sindikatov. A. Z.

Triperesna deteljica pod Ljubeljem

Najbolj prometni del Tržiča je vsekakor Deteljica v Bistrici, ki je nastala ob graditvi mednarodne ceste Naklo—Ljubelj. Na tem velikem in zelo prometnem križišču je vedno dovolj prometa. Posebno gost promet pa je v poletnih mesecih, ko je na naših cestah množica vozil s tujimi registracijami. Julija in avgusta je Deteljica podobna velikemu mravljišču, v katerem se premikajo vozila v vse smeri. Gneča na križišču ne preneha tudi v nočnih urah. Deteljica pa ni samo pomembna kot prometno križišče, temveč daje tudi svoj utrip turizmu v tržički občini. Med prepletajočimi se cestami so trije pomembni objekti. To so Kompasova restavracija Deteljica, menjalnica turističnega društva Tržič in bencinska črpalka Petrol. Da bi izvedeli kaj več o poletnem vrvežu na Deteljici, sem obiskal vse tri kolektive.

Najprej sem se oglasil v restavraciji Deteljica. Imeli so polne roke dela, kajti v njihovi posebni sobi so imeli ohoet.

»Največji problem se začne junija in traja vse do začetka septembra. K nam prihaja vsak dan veliko gostov, in to predvsem tujih. Največ je Nemcev in Francozov, zadnje leto pa je tudi precej Američanov. Včasih se ustavi pred restavracijo kar po pet avtobusov Avstrijcev, ki pridejo k nam samo na pijačo. Takšne goste imamo najraje. Vsak vodja avtobusa ima pripravljeno seznam potnikov in kaj bo kdo pil. Pijejo največ sokove. Vsako soboto pa imamo redno tudi po en avtobus gostov iz Avstrije, ki se na izletu po Sloveniji ustavijo pri nas na kosilo. Poleg tega pa se neprestano vrstijo poročne gostije in razna slavnostna kosila, ki jih pripravljamo po naročilih. Najraje pa posegajo naši gostje po jedeh, pripravljениh na žaru ali pa po steaku z gobami. Dela je veliko. Lahko rečem, da preveč, ker pri nas primanjkuje strežnega osebja,« mi je dejala Marta Mencinger.

Naslednja moja pot je bila v menjalnico turističnega društva Tržič, kjer sem se pogovarjal z Dragom Jozefom, ki je tudi vodja menjalnice.

»Glavni namen našega urada je menjati tuj denar v dinarje. Tega dela pa ni veliko, kajti levji detez tega posla opravi že Kompasova menjalnica na Ljubelju. Menim pa, da bi z malo več reklame za našo menjalnico tudi posej boljše stekel. Tudi prodaja spominkov ne gre najbolje. Več se turisti zanimajo za razne informacije o cestah, hotelih in prenočiščih v Tržiču.«

Deteljica ne bi bila deteljica, če ne bi imela še tretjega lističa. To pa je bencinska črpalka Petrol, ki je poleg bencinske črpalke v Kranjski gori najbolj prometna bencinska črpalka na Gorenjskem. Za pogovor sem prosil vodjo bencinske črpalke Milana Janca.

»Gostejši promet se začne maja in doseže svoj vrh julija in avgusta. Na obeh črpalkah, na desni in levi strani ceste, je redno zaposlenih devet oseb, med glavno sezono pa zaposlimo honorar-

no še tri delavce. To so predvsem študentje, ki obvladajo vsaj po en tuj jezik. Pri nas se ustavijo največ Nemci in Francozi. Zasledijo pa se vozila skoraj z vseh celin. Z vsemj strankami se lahko

Milan Janc

dobro sporazumevamo, težave imamo le s Turki in Grki. Pri nas skoraj ni trenutka, da ne bi imeli na črpalki stranke. Prodamo tudi po 18.000 litrov goriva dnevno. Julija smo ga iztočili 305.000 litrov. Da bi nam kdaj primanjkovalo goriva, se še ni zgodilo. Težave pa imamo z olji zaradi pomanjkanja embataze. Udržitih olj imamo vedno dovolj na zalogi. Razen prodaje goriva in drugega potrošnega materiala zahtevajo tuji turisti tudi informacije o cestah in gostinskih objektih, in tu predvsem privatnih.«

J. Piškur

Težave Alpine pri uvozu granulata

Tovarni obutve Alpina žiri letos primanjkuje še 65 ton granulata — Kje je logika?

Poslovno poročilo žirovske tovarne obutve Alpina za prvo polletje kaže, da je poslovni uspeh tega podjetja v tem obdobju zadovoljiv. Sicer pa v pričujočem članku nimam namena nizati podatkov o letošnji proizvodnji, prodaji na domačem tržišču, izvozu in finančnih podatkih. Gre za nekaj drugega! Gre za nerazumljiv odnos zveznih organov do omenjenega podjetja.

Za kaj torej gre? Vsakemu strokovnjaku v čevljarstvu je dobro poznano, da danes sodobnih smučarskih čevljev ni moč proizvajati brez posebne umetne snovi — granulata. In prav tu se je zataknilo. Že večkrat v letošnjem letu je zaradi pomanjkanja granulata namreč grozila ustavitve proizvodnje pancrjev. O kritični situaciji so predstavniki žirovskega podjetja ob koncu julija obvestili zvezni sekretariat za zunanjo trgovino, zvezno gospodarsko zbornico (sekretariat za usnjarsko predelovalno industrijo) in republiško gospodarsko zbornico. Prav slednja je tudi zares vzela vso stvar v roke.

Dejstvo je, da zvezni organi ne verjamejo niti trditvam predstavnikov žirovske Alpine, ki pravijo, da bo v naj-

hujšem primeru treba ustaviti proizvodnjo pancrjev za zahodno tržišče. Iz nastalega položaja se izmotavajo z izgovorom, da mora v primeru soglasja za uvoz granulata tudi žirovska tovarna povečati izvoz na konvertibilno področje.

Pa pogledimo nekatere podatke! Za letošnje leto je Alpini odobrenega 90 odstotkov lanskoletnega uvoza granulata, kar pomeni 105 ton. V prvem polletju je že bilo uvoženega in porabljenega 79 ton, preostalih 26 dovoljenih ton pa bo zadostovalo komaj za avgust in del septembra. Kakšna je rešitev? Zvezni organi jo vidijo, žirovci pa ne! Zvezna zbornica za trgovino v Beogradu je namreč odgovorila, naj preostale manjkajoče količine granulata Alpina uvozi iz vzhodnih držav, kar pa je docela nemogoče.

Kje je potemtakem logika? Je res mogoče, da se tovarna, ki iz leta v leto povečuje izvoz na konvertibilno tržišče spopada s takimi težavami? Mar res ni na zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino nikogar, ki bi vedel, da modernih pancrjev danes ni več mogoče izdelovati brez granulata? Trenutna situacija kaže na to! Nadaljnji razplet pa še ni povsem jasen!

J. Govekar

Tudi radovljška šola 1. septembra

V radovljški občini bodo 1. septembra odprli dve novi šoli: na Bledu in v Radovljici. Tako se program izgradnje osnovnih šol v občini, ki ga financirajo tudi občani, s samoprispevkom postopoma bliža kraju. S samoprispevkom občanov in prispevkom delovnih organizacij je namreč že bila zgrajena osnovna šola v Lipnici, zdaj sta pred otvoritvijo blejska in radovljška šola, prav tako so

že zgradili šolo v Lescah, gradijo pa tudi šolo v Bohinjski Bistrici.

Nova osnovna šola v Radovljici bo ena najbolj sodobnih pri nas. Trenutno hite z zadnjimi deli in urejanjem okolice. Šola bo imela 28 učilnic, prostore za kabinetni in likovni pouk, glasbeno šolo in avlo za prireditve. V gradnji pa sta tudi telovadnica in bazen.

A. Z.

Na Jeprci po načrtu

Delavci Cestnega podjetja iz Ljubljane z vso razpoložljivo mehanizacijo nadaljujejo z deli pri graditvi »deteljice« na Jeprci. Po načrtih Investicijskih birojev Trbovlje bodo uredili izvenivojsko prečkanje ceste I/1 Ljubljana—Kranj s priključkom ceste za odcep na Škofjo Loko. Pri delu jih ovirajo velike konglomeratne plošče, katere

sproti razstreljujejo z amonijem. Cestišče bo imelo dva vozna pasova širine 3,50 metra in je prirejeno tako, da ne bo ovir pri graditvi bodoče štiripasovnice. Podvoz pod cesto I. reda bo globok 3,55 in čeprav v tej globini še ni podtalnice, bodo vgradili lovilec maščob, da ne bi prišlo do onesnaženja pitne vode.

fr

76 ljubljanska banka

Petrolova črpalka na Deteljici. — Foto: J. Piškur

Zadovoljni so s tem, kar jim dajo

Živimo v času, ko se življenje izredno hitro spreminja. Razvoj na tehnološkem in drugih področjih zahteva od vsakega člana družbe vedno večje in večje sposobnosti. Volja do dela kot načina preživljanja je veliko premalo. Potrebne so šole, izpopolnjevanje in poznavanje dosežkov znanosti. Vsaka tovarna, ki ne sledi razvoju, prej ali slej zaide v težave. Zato ni čudno, da zaposlujejo vedno več novih moči, ki so oborožene s teoretičnim znanjem in se tako lažje prilagodijo času. V tovarne prihajajo kvalificirani delavci, tehniki, inženirji. Kot bolj sposobni zamenjujejo starejše delavce... Bolj sposobni? So res bolj sposobni, če so deset ali petnajst let presedeli v šolskih klopih? Ali res lažje sledijo zahtevam modernega sveta? Če res več zmorejo, kam potem s starejšimi delavci? Kam s tistimi, ki delajo za istim strojem že deset, dvajset, trideset let, ki so postali del stroja, del tovarne in so v brezštevilih proizvodih pustili svoje psihične in fizične moči? Prešli so reke znoj. Začeli so tedaj, ko ni šlo vse tako gladko, ko je bilo treba začeti iz nič. Danes, po tolikih letih trdega dela, so nekje ob strani. Imam občutek, da smo nanje povsem pozabili; ker so stari, ker ne zmorejo toliko kot mladi. Pri tem pa pozabljamo na to, da bomo tudi mi nekoč stari. Zato jih nikar samo ne pomilujmo, ampak jim pomagajmo, da bodo oni pomagali nam.

Kako je s starejšimi delavci v naših tovarnah? Ali je dvajset-letna včetna zvestoba eni tovarni poplačana še s čim drugim, razen z denarnim dodatkom na leta službe. Na to in še nekatera vprašanja sem želel dobiti odgovor.

VSE ZA OTROKE

Zgalin Francka ima že 36 let delovne dobe. Ko je leta 1941 prišla v današnjo Savo, je imela za seboj že pet let dela v Jugobruni (danes Tekstilindus). Doma so bili trije otroci in ker je zaslužil samo oče, se je že zgolj zaposlila. Danes se le redko spominja teh težkih dni. Borba za vsakdanji kruh in ljubezen do

otrok sta ji dajala vedno novih moči. Misel na preteklost se je morala umakniti misli na sedanost, na prihodnost. Čeprav sta bili potem, ko se je zaposlila, v družini dve tekstilni plači, je denarja vedno primanjkovalo. Bližala se je vojna in bilo je vse huje. Začelo je primanjkovati surovin. V Jugobruni so odpuščali delavce. Tudi Francka se je morala zaposliti drugje.

V Savi je delala nekaj let v proizvodnji in po opravljenem strokovnem tečaju so jo premestili v administracijo, kjer čaka na upokojeve.

Ima tri otroke, ki ji pomenijo vse. Ko so bili še majhni, sta bila z možem v velikih težavah. Vendar je bila misel, da bi morala ostati doma, vedno premagana s potrebo po denarju. Otroci so odrasli in ni več tako hudo.

Kaj pa priznanja za 30-letno delo v tovarni? Ni imela kaj naštevati. Za 20-letnico službovanja je dobila poleg rednega mesečnega dohodka še eno »plačo«. To je bilo praktično vse. »Imela sem smolo, ker sem bila vedno med tistimi, ki niso dobivali nagrad. Ob raznih proslavah in obletnicah tovarne število delovnih let ni bilo okroglo in na nas so pozabili. Le, ko sem napolnila petdeset let starosti, so me skupaj z nekaterimi slavljenici povabili na gostitev.«

Ena plača in ena pogostitev. To je dobila Francka za dolgoletno delo. Preveč je skromna, da tudi s tem ne bi bila zadovoljna. Seveda pa je nekaj stvari, ki bi jih bilo treba po njenem urediti. »Dodatek pri osebnem dohodku na delovna leta, ki je edina razlika glede na mlajše, je kar dober. Samo starejšim delavcem bi morali pred upokojitvijo zvišati plače, da bi bila pokojnina višja. Otroci še niso preskrbljeni. Vsak dinar bi bil dobrodošel. Seveda bi morali starejšim delavcem dati lažja delovna mesta z nespremenjeno plačo. Sposobnosti z leti upadajo, kar se ne nazadnje pozna pri pokojninah. Sicer je pa mnogo odvisno od posameznika. Če nisi dovolj prizadeven, ne moreš napredovati. Mladi so dovolj spo-

sobni, čeprav nimajo dolge prakse. Vedno in povsod jim dajem prednost. Tudi jaz sem jo imela.«

Tri desetletja in pol dela v službi in doma je niso utrudila. Nasprotno, postala je trdna ženska, ki ve, kaj hoče. Veliko je dala tovarni in s tem, kar je dobila od nje, je povsem zadovoljna. Ima samo eno veliko željo, da bi se hčerka lahko zaposlila v Savi.

STAREJŠIM LAŽJA DELOVNA MESTA

Perdan Jože je prišel v današnjo Iskro kot graverski vajenec. V njegovih besedah je bilo čutili razsodnost, ki je tako značilna za tiste, ki so prehodili že precejšen del življenjske poti. Iskra, tedaj Jugočeska, je bila edina tovarna daleč naokoli, kjer je Jože

lahko uresničil svoje želje. Graverstvo ga je veselilo že od mladih nog, zato ni pomisljal veliko, ko se je bilo treba odločiti za poklic. Ni bil dolgo graver. V letih vojne vihre so ga poslali na kvalifikacijo v Berlin. Po vojni je delal na raznih delovnih mestih. Leta 1950 je postal mojster v vrtalnici in to delo opravlja še danes. Veliko je sodeloval v raznih samoupravnih organih. Najtežje mu je bilo tedaj, ko je bil član disciplinske komisije. Reševanje problemov drugih je vse prej kot prijetno.

Jože je za svojo zvestobo tovarni dobil dve nagradi. Za 20-letnico službovanja so mu dali spominsko uro, pet let kasneje pa je dobil denarno nagrado. »Pred desetimi leti smo bili zadovoljni z urami. Danes bi veliko raje vzel de-

nar. Imam to srečo, da se moje obletnice ujemajo z obletnicami tovarne in sem tako deležen še posebne pozornosti. Seveda dobim tudi dodatek na delovna leta, ki je odvisen od kvalifikacije. To se mi zdi povsem pravilno.«

Ko sem ga vprašal, če je vse to dovolj, se je nekoliko zamislil... »Nagrade, priznanja, slava. Vse to je povezano z velikimi finančnimi izdatki. Slavljenec je vsako leto več, denarja pa manj. Zato povsem razumem, da se tovarna pri tolikih delavcih ne more vedno znova spomniti starejših delavcev. Morda bi se spodobilo, če bi tovarna dala nagrado že za 15-letno delo. To bi bilo, skupaj z dodatkom na leta, povsem dovolj. Vendar ne gre samo za nagrade. Starejšega delavca se moramo spomniti tudi drugače. Dati mu moramo lažje delovno mesto z nespremenjeno plačo. Človekova storilnost z leti upada. Zato mu moramo pomagati. Pravilnik omogoča premeštevane lažja delovna mesta po 30 letih za moške in po 25 letih za ženske. Zakaj šele po tolikih letih? Marsikomu je potrebna pomoč že veliko prej.«

Mlajši poslušajo njegove nasvete. Nič nima proti zunanjosti nekaterih. »Spoštujem vsakega človeka, ne glede na to, ali nosi dolge ali kratke lase. Praksi in šoli dajem enako vrednost. S položajem v tovarni sem povsem zadovoljen. Le včasih me zaboli pri srcu, ko vidim, da ljudje preveč skrbijo zase in pre malo delujejo povezano. Tovar- na se spominja starejših delavcev po zmožnostih. Menim, da je to dovolj.«

Na koncu mi je še povedal, da je proti praznovanju med sodelavci, ker, če bi hoteli vse praznovati, bi morali najti nekoga, ki bi delal na mesto njih.

SOLA JE DANES POTREBA

Zamida Anica je prišla v Kranj iz Dolenjskih Toplic. Pred 27 leti se je zaposlila v Tekstilindusu. Doma so imeli kmetijo in ni ji bilo treba v tovarno. Toda prva povojna leta so zahtevala veliko zdrave delovne sile. Tako se je zaposlila, da bi po svojih močeh pomagala odpravljati posledice vojne. Ko sva si sedela nasproti, sem imel občutek, da govorim z intelektualko in ne z delavko, ki že dolga leta prenaša ropot predilnih strojev. Vedno znova sem se čudil njeni mirnosti in besedam, s katerimi je izražala svoje misli. V vsaki besedi je bilo čutili nekaj, kar je vznikli na izkušnjah.

Sprva je delala v tkalnici in po težavah z zdravjem so jo premestili v predilnico. Med vojno je bila aktivna, zato bo lahko čez mesec ali dva odšla v pokoj. Povedali so

mi, da je med najboljšimi delavkami in zelo cenjena med sodelavci. Medalja dela, ki jo je dobila pred desetimi leti, to samo potrjuje.

Za 25 let dela je dobila denarno nagrado in uro. Poleg dodatka na delovna leta je to vse, kar so ji dali za dolgoletno delo v tovarni. »Veste, po mojem stari dosegamo isto ali pa še več kot mladi. Sola je danes potreba. Prednost ne dajem niti šoli niti praksi. Krivično bi bilo upoštevati samo eno na račun drugega. Sicer pa mislim, da bi se morala tovarna večkrat spomniti starejših delavcev, ki so že kar nekakšen inventar podjetja. Z leti naše delovne sposobnosti upadajo. Imeli bi morali več zdravniških pregledov in premeščati bi naš morali na lažja delovna mesta. Vem, marsikdo bi bil užaljen. Toda sprjazniti se je treba s starostjo. Bilo bi lepo, če bi tovarna organizirala občasna srečanja starih delavcev. Vendar problem je denar. Ne moreš nekaj zahtevati, če ni denarja.«

Tudi Anica je v glavnem zadovoljna s položajem v tovarni in s priznanji, ki jih daje tovarna stari delavcem. Z mladimi se dobro razume. Vedno se je držala načela, da ni važno kdo kaj reče, ampak kaj kdo reče. Nezadovoljna je le z razlikami, ki se pojavljajo pri pokojninah. »Cene so za vse enake. V trgovini te nihče ne vpraša, kakšno imaš pokojnino in zakaj. Navajena sem skromno živeti, zato bo pokojnina kar v redu.«

Tako. To so mi povedali trije stari delavci treh kranjskih tovarn. Mogoče nisem dobil odgovorov, ki sem jih pričakoval, ker so preveč skromni, ker znajo ceniti delo.

M. Gabrijelečič

Carinski prekrški

TIHOTAPCI NA NAŠIH MEJNIH PREHODIH

Pogovor z referentom za carinske prekrške
Carinarnice Jesenice Martinom Dolinarjem

Le zaradi svoje izkušnosti, ki jo pridobi ob nekajletni delovni dobi, carinik na meji zasumi, da je hladnokrvnost potnika, turista navidezna, narejena; le delovne izkušnje ga vodijo, da se odloči za pregled potnika, njegovega avtomobila in vsakega avtomobilskega dela posebej. Zda, v poletni sezoni, ob navalu turistov in ob gostem prometu na naših cestnih mejnih prehodih, pa je prav dolgoletna carinikova praksa ob odkrivanju carinskih prekrškov še kako zelo dobrodošla.

«Ne morem zanesljivo trditi, da so naši obmejni carinski delavci učinkoviti,» pravi Martin Dolinar, «vem pa, da storijo vse, da bi preprečili nedovoljeno tihotapljenje, čeprav se obnem tudi zavedajo, da vseh ne morejo odkriti. Lani smo imeli do avgusta v rednem postopku 455 oseb, letos pa v enakem obdobju 573 oseb.

Avtomobil skrivališče

V zadnjem času opažamo, da se večja števila prekrškov

tujih državljanov, ki skušajo pretihotapiti razno blago za naše državljanec. V tem so na prvem mestu rezervni deli za avtomobile pa barvni televizorji itd. Večja je tudi vrednost odvzetega blaga, predvsem zaradi odvzetih avtomobilov in motorjev. Avtomobil se odvzame iz dveh vzrokov: če odkrijemo, da rabi kot sredstvo za prevažanje tujega blaga in so v avtomobilu vdelana mesta, ki so namenjena za skrivališče ter v primeru, če blago sicer ni skrito, vozilo pa je uporabljeno izključno za tihotapljenje.

Precej je takih primerov, ko zamenjujejo motorje. Letos smo poleg zasebnih lastnikov avtomobilov imeli 8 primerov, ko so na službenih vozilih (večinoma tovornjakih) zamenjale motorje gospodarske organizacije — seveda tako, da so na motorju zamenjali številko. Zakon nam dovoljuje, da take carinske prekrške zelo strogo kaznujemo: kazen lahko doseže tudi desetkratni znesek vrednosti predmeta. Če kršilec prekršek prizna, je to seveda zanj olajševalna okoliščina, če pa noče priznati, pa mu na primer to, da je udaril drugo številko na motor, v sodelo-

vanju z različnimi službami tudi dokažemo.

Lahko pa rečem, da je poklicnih tihotapcev malo; da je več takih, ki se ukvarjajo s tem le priložnostno ali pa sploh samo enkrat. Pri tem vsekakor pazimo na to, da je kazen za storjeni prekršek predvsem vzgojna. Drugače je seveda pri povratnikih.

Nasmejane Avstrijke v mercedesu

Včasih se zgodi, da se nekdo odpelje v Nemčijo s stari avtomobilom, pripelje pa se s popolnoma novim avtomobilom iste znamke. Stari in novi avtomobili, čeprav istih znamk, pa so že po zunanji obliki večinoma zelo različni, zato je prav smešno, ko lastniki upajo, da cariniki tega ne bodo opazili. Taki primeri se dogajajo tudi s tovornimi avtomobili.

Pred nedavnim pa smo imeli v rednem postopku našega državljanca in tujo državljan-

ko, Avstrijko, ki se je pripeljala na naš mejni prehod v družbi z dvema prijateljicama v mercedesu. Salile so se in izjavile, da se peljejo v Kranjsko goro po nekaj steklenic radenske. Ugotovili pa smo, da so v Gozd-Martuljku preložile rezervne dele v avtomobil zagrebške registracije. Ko smo ju prijeli, sta imela pripravljeno vsak svojo verzijo. Avstrijka je trdila, da jo je znanec iz Jugoslavije prosil, naj mu pripelje nekaj rezervnih delov, češ da bo poravnal vse obveznosti na carini, on pa je spet trdil drugače. Kazni so bile v tem primeru zelo visoke.

seboj ves potreben inventar za opravljanje te obrti tudi v domovini. Seveda pa morajo predložiti razna potrdila kot potrdilo občine oziroma dovoljenje za opravljanje te obrti tudi v naši državi.

Naši kmetje in obrtniki lahko uvozijo manjše stroje iz tujine. Pod pogojem seveda, da se pri nas ukvarjajo s to dejavnostjo, da vrednost uvoženega blaga ne presega 50.000 dinarjev in da plačajo vso carino in davek, ki je na kmetijske stroje manjši.

Avtomobili brez carine

Avtomobili se uvozijo brez carine v dveh primerih: Jugoslovani, ki so se izselili iz naše države pred 6. aprilom 1941 in se za stalno vračajo, imajo pravico uvoziti avtomobil kakršnekoli znamke pod pogojem, da ga bodo obdržali vsaj pet let. Avtomobil uvozijo lahko tudi Jugoslovani, ki se po desetih letih vračajo za stalno in da jim je avtomobil rabil kot sredstvo za preživljanje v tujini ter da jim bo rabil tako tudi doma (taksisti, prevozniki).

Večkrat nas ljudje sprašujejo, koliko znaša carina za avtomobile te in te znamke. Ko nam povedo letnik, znamko in ostale podatke, pa se izkaže, da ne izpolnjujejo osnovnih pogojev za uvoz. Ti pogoji pa so: več kot dve leti bivanja v tujini, imetnik avtomobila v tem času, najmanj pet let dela ali študija v tujini, stalna naselitev v domovini. Seveda pa je tudi pri teh predpisih nekaj izjem in dopolnil, po katerih se lahko avtomobil uvozi.

D. Sedej

jesen '72

NINA
247 152
215 din

Osip v šolah zmanjšujmo z boljšim poukom

Spomladi je veliko zanimanja zbudil predlog, da bi na osnovni šoli odpravili ponavljanje. Osnovna šola je obvezna, naj ne bo selektivna, temveč naj da učencem le osnovo za kasnejši študij in zato naj jo končajo vsi vpisani. S tem bi bili odstranjeni pogoji nastajanja množice mladih, ki so prav zato, ker niso uspešno končali osmih razredov, obsojeni, da stopijo na pot nekvalificiranih delavcev in tako morda zaradi nekoliko manjših sposobnosti za nekatere predmete ali premajhne spodbude za učenje, ostanajo na dnu družbene lestvice. Vsem enake možnosti — bi lahko predlog nekoliko drugače povedali. Kljub temu pa se vsiljuje misli, da je zamisel prehitra, premalo obdelana in skoro bi lahko trdili nepremišljena. Dejstvo je, da je osip posledica nerazvitosti in socialnih razlik. Le tako se lahko dogaja, da v razvitih občinah, kjer lahko veliko damo za šolstvo, uspešno konča šolo prek 90 odstotkov otrok, v nerazvitih, omenimo še enkrat Kozjansko, po komaj polovica.

Osnovna šola dr. Franceta Prešerna v Kranju je med najbolj sodobno opremljenimi na Gorenjskem in tudi po učnih uspehih je med prvimi v Sloveniji. Prav to nas je vodilo, da smo zaprosili ravnateljico Slavico Zierkelbach za mnenje o predlogu, da bi odpravili ponavljanje v osnovni šoli.

»Ponavljjanje razredov oziroma osip smo zlasti na nižji stopnji že skoraj povsem odpravili z uvedbo male šole in zrelostnim testiranjem otrok pred vstopom v prvi razred, z dosledno individualizacijo pouka, to se pravi, da učitelj dela z vsakim otrokom posebej, z obogatitvijo pouka z učnimi listi in drugimi sodobnimi pripomočki, ki učenca neprestano aktivirajo in ga spodbujajo k samostojnemu delu. Zelo važno pa je, predvsem za otroke, ki se težko učijo, da bi jih čimprej vključimo v oddelke podaljšane bivanja. Z njim se tako ukvarjata dve učiteljici, ki mu s skupnimi močmi pomagata in ga spodbujata. Z otrokom pa dela tudi socialna delavka, psiholog in pedagog, ki takoj poiščejo vzroke neuspeha oziroma nezanimanja za delo. Veliko pomeni za učitelja in učenca zanimanje staršev za otrokovo napredovanje. S tako povezanim delom učiteljev, strokovnih služb in staršev smo lahko osip že skoraj povsem odpravili. Preteklo šolsko leto je bilo neuspešnih le 5 otrok od 700. Toliko učencev je bilo v prvih štirih razredih na centralni in podružničnih šolah.«

»Kako je v višjih razredih?«
»Na višji stopnji je osip nekoliko težje opraviti. Otroci prihajajo v puberteto. Često so zbegani, zato jim je potrebna opora in včasih tudi stroga vzgoja oziroma prisila k učenju. Menim, da bi administrativni ukrep, kot je predlog o odpravi ponavljanja lahko naredil veliko škodo. So učenci, ki se nekoliko počasneje razvijajo in jim morda v petem ali pa v sedmem razredu zmanjka sapa. Zanje je najbolj koristno, da razred ponavljajo in v devetih letih osnovno šolo uspešno končajo. Osip pa zmanjšujemo s

kvalitetnim poukom. Bojim se namreč, da bi z odpravo ponavljanja zmanjšali raven znanja, ker bi se učenci verjetno manj učili. Znanje pa jim je še kako potrebno ob vpisu na srednjo ali strokovno šolo. S sodobnimi metodami pouka se pri nas učni uspeh iz leta v leto izboljšuje, in sicer za približno 2 odstotka. Letos mislim, da bomo dosegli že okrog 97-odstotni učni uspeh tudi v višjih razredih.

»Na vaši šoli že uvajate programirani pouk?«

»Skoraj pri vseh predmetih. To je pionirsko delo in se šele uveljavlja. Bistvo programiranega pouka je, da učenca s pomočjo sodobnih učnih pripomočkov spodbujamo k aktivnemu in samostojnemu delu in mišljenju ter reševanje njegovim sposobnostim primernih nalog. Ob takem načinu dela lahko tudi boljši učenci razvijajo svoje sposobnosti. Mislim pa, da bi morale službe, ki skrbijo za šolstvo pri nas, bolj poskrbeti za učbenike in vaje za tako obliko pouka, ne pa vsega dela prepustiti učiteljem. Ti si sedaj pomagajo v okviru šole ali aktiva učiteljev določenega predmeta. Skupno sestavljajo priprave za učne ure. Za posameznika je to prenaporno, saj so izračunali, da je treba za pripravo ene programirane učne ure od 50 do 100 ur dela.«

»Na osnovni šoli Lucijana Seljaka v Stražišču smo se o tem pogovarjali s pomočnico ravnatelja Cveto Krafnikovo.

»Menim, da vse razprave okrog učnih uspehov preveč poudarjajo le osip oziroma skrb za slabše učence, za bolj sposobne otroke in razvijanje njihovih sposobnosti pa je bilo premalo narejenega. Zato naj bi se več pozornosti posvetilo kvaliteti pouka, s tem pa se bo manjšalo tudi število ponavljavcev. Otroke bi morali predvsem naučiti, kako naj se učijo in bi jim tako lahko dali solidno osnovo za delo v srednjih šolah.«

»Ali učni načrti tega ne predvidevajo?«

»Učni načrti dokaj podrobno predpišejo obseg snovi, ki jo je treba predelati v enem

šolskem letu, metoda podajanja pa je prepuščena učitelju. Tu pa se pojavijo velike razlike. Od popolnoma spominkega učenja podatkov na pamet do sodobnega programiranja pouka v kabinetih.«

»So pri vas možnosti za programirani pouk?«

»Kabinete imamo in teoretično tudi možnosti za programirani pouk. Vendar imamo še vse premalo sodobnih učnih pripomočkov, premalo pa je poskrbljeno tudi za razne vaje, snovno obdelavo poglavij, teste znanja, ki jih učitelj rabi pri programiranem pouku. Vse je tudi preveč prepuščeno pobudi učitelja. Če je sposoben in zainteresiran, potem pripravi nekaj programiranih učnih ur. Prisiliti ga nihče ne more. Ob tem pa se pojavlja še ena težava. Zaradi pomanjkanja prostorov je v enem oddelku tudi do 38 otrok. Ob programiranem pouku, kjer bi učitelj delal z vsakim učencem posebej, pa bi bilo v razredu lahko največ 26 do 28 učencev.«

»Kaj menite o predlogu, da bi odpravili ponavljanje?«

»Osip smo v precejšnji meri že odpravili s sodobnejšim poukom, popolnoma pa ga bomo lahko le v nekaj generacijah. Naenkrat se to ne da. Ni pa dovolj, da si le šola prizadeva za boljši učni uspeh, sodelovati morajo tudi starši in širša družbena skupnost. Večina neuspešnih otrok je iz neurejenih družin, kjer niso motivirani za delo oziroma jih starši kljub priporočilu šole ne dajo v oddelke podaljšane bivanja v šoli.«

»Za mnenje o prenehanju ponavljanja na osnovni šoli oziroma sodobnem pouku smo povprašali tudi Stefana in Elzo Ovsenkar iz Kranja. Hčerka Tita obiskuje osnovno šolo France Prešeren.

»Če je osnovna šola obvezna, ne bi smela biti selektivna, vendar je vprašanje, če je predlog, da bi odpravili ponavljanje, najbolj umesten, Osip na šolah naj bi zmanjšali s kvalitetnim poukom, obravnavanjem vsakega otroka posebej in z dodatnim poukom za učence z učnimi težavami. Na Prešernovi šoli, kjer osipa skoraj ni, si učenci pomagajo z veliko dopolnilnimi dejavnostmi. Vsak otrok se lahko vključi v vrsto krožkov in tako že zelo zgodaj začne razvijati sposobnosti. Seveda pa vsega ne more storiti šola. Tudi če je otrok v oddelku podaljšane bivanja, je pomoč staršev vedno dobrodošla. Če starši ne bodo pokazali zanimanja, kaj sin ali hčerka dela v šoli, bo še on hitro izgubil zanimanje in slab uspeh ni več daleč.«

L. Bogataj

Sopranistka Vera Lacič bo pela v Kranju

V petek, 25. avgusta, ob 19.30 bo v renesančni dvorani Mestne hiše vokalno-instrumentalni koncert. Tokrat nam bodo koncertni spored posredovali: sopranistka Vera Lacič bo pela solospesve in operne arije, violončelist Edi Adamič in violinist Slavko Zimšek bosta izvajala J. S. Bacha: Sarabando in Gigue, F. Schuberta: Sonatino št. 3, opus 137 (Allegro giusto-Andante-Menuetto-Allegro moderato) in P. I. Čajkovskega: Rokoko variacije. Vse točke koncertnega sporeda bo spremljala pianistka Neva Zimšek. Zanimiv koncertni spored v izvedbi na-

ših priznanih reproduktivnih umetnikov bo nudil ljubiteljem glasbe prijeten koncertni večer.

Pred koncertom ob 18.30 bo v galeriji v Prešernovi hiši otvoritev razstave kiparja Petra Jovanoviča, ob 19. uri pa bo v galeriji v Mestni hiši otvoritev razstave del mojstra fotografije Petra Kocjančiča.

V petek, 1. septembra, pa prireja Kranjska koncertna poslovalnica koncert Kühnovega mešanega pevskega zbor iz Prage. Kühnov pevski zbor spada med najboljše pevske zборе v Českoslovaški. P. L.

Kulturni dom v Šenčurju — spomenik nekdanji kulturi

Se se spominjamo, ko smo rekli: gradimo združne domove, potem bo tudi kultura imela svoje prostore. Večina združnih in kulturnih domov širom po Sloveniji pa je danes v zelo slabem stanju. Izjema so le domovi kulture v nekaterih središčih, pa še ti propadajo, ker ni rednih sredstev za njihovo vzdrževanje. Neustrezni prostori za kulturno dejavnost na kulturno in ekonomsko manj razvitih območjih so čisto vzrok za zamiranje še iste amaterske kulturne dejavnosti, ki je nekoč tam bila, pa naj gre za umetniško amatersko delovanje, volontersko knjižničarstvo ali kinematografijo v okviru prosvetnih društev. Nekatero kulturno dejavnost so tudi odvisne od inventarja v kulturnih domovih, na primer vsa klubska dejavnost, večina domov pa je opremljena zelo borno. Danes, ko si že vsak skuša lepo urediti svoj dom, zanemarjeni domovi kulture gotovo niso vabljivi. To je res. Toda za dom kulture v Šenčurju tega ne moremo trditi. Nov je, opremljen pa s sedeži, ki samo eden velja okoli 500 din. Problem ni v pomanjkanju rednih sredstev za vzdrževanje, niti v številnih prireditvah, ki so največkrat zelo uspešne, pač pa v tem, da so sedeži v dvorani največkrat prazni. Kje je vzrok za slab obisk?

Sklenil sem, da o tem povprašam Franca Stirna; fanta, ki je že marsikatero noč prebil v kulturnem domu vse za to, da bi izboljšal odsko sceno. Ni je predstave na šenčurškem odru brez njega. Doma je v bližnji Srednji vasi.

»Ko se je stari dvorani leta 1963 zaradi teže snega podrla streha, je pravil Franci, »vse do lani v Šenčurju ni bilo kulturnega doma. To pa je bilo za tako veliko vas poraz-

no. Kultura je tu prej cvetela skoraj na vsakem vogalu. Ljudje so se vedno bolj začeli oddaljevati od vasi. Nekateri so začeli hoditi na prireditve v Kranj in tja zahajajo še danes kljub številnim prireditvam pri nas. Drugi pa so si svoj svet napravili v krogu svoje družine, ob prihajajoči dobi televizije. Prav te so vzele največ nekdanjih obiskovalcev. Do tod razumem. Nikakor pa ne morem razumeti, zakaj npr. učitelji in družbenopolitični delavci ne zahajajo v kulturni dom. Morda se ne strinjajo z našo kulturno dejavnostjo. Prireditve so skoraj vse ob 20. uri. Učitelji pravijo, da po tej uri otroci sami ne smejo na ulice. Pa naj pridejo v spremstvu staršev. Poglejte. Če bi zahajali v dom učitelji, ki na vasi predstavljajo glavni del kulture, bi za njimi šli tudi otroci, potem delavci in kmetje. O tem sem prepričan.«

Franci Stirn je tudi predsednik mladine v Srednji vasi. Povedal mi je naslednje:

»Mladinci iz Srednje vasi pri Šenčurju smo letos organizirali začetni plesni tečaj. Imeli smo ga v avli kulturnega doma. Upravni odbor doma je zahteval, da plačamo za porabljeno elektriko in pa za vzdrževanje doma. Električno smo uporabljali le za gramofon, pospravljali pa smo sami. Bila pa je lepa vsota, ki nismo mogli izplačati. V pogodbi sicer piše, če tuji uporabljajo dom, potem morajo plačati vzdrževanje. Ali smo bili mi tuji? Kaj ni Srednja vas tudi financirala in pomagala graditi dom?«

Novi kulturni dom je danes star 26 let, od tega je bil v gradnji kar 25 let. Ko bo zaprt, bodo graditelji spoznali, da so zgradili samo spomenik — spomenik nekdanji kulturi.

M. Erzlin

XXIII. Dubrovačke ljetne igre

Dubrovnik — poletna meka kulture

Četudi se dubrovniški festival vključuje v turistično mašinerijo mesta, pomeni vendarle zanimivo posebnost v območju naše celotne kulture

Kamen! Trd, neizprosni, bel, da kljubuje času in zgodovini, da je kljuboval viharjem in neurjem, da je preстал to in ono nevspešnost, ki je grozila mestu. Kamen — to je Dubrovnik. Stoletja so ga klesali na otokih in ga potem kos za kosom prepeljali v mesto, gradili hiše, dvorce, palače in obzidje, ki naj bi varovalo bogastvo in moč ljudi, ki so živeli v mestu. Stoletja neurij in orkanov, stoletja vojna, pravzaprav mogočno kolesje zgodovine, ni moglo streli tega mesta. Zda, ko stopiš na njegov tlak, je mesto kot muzej. Sieherna malenkost v njem, ki je videti na prvi pogled še tako nepomembna, nosi v sebi bogato pričevanje časov, ki so že zdavnaj minili. Da! Dubrovnik obiskovalca navduši in prva misel, ki se rodi že po bežnem sprehodu po Stradamu, glavni ulici v mestu, je, da se boš še vrnil. In tudi potem, ko mine že teden in ko se minevajo dnevi, ostane človek enakih misli: še bo potrebno priti, še mnogo mnogo je ostalo to pot skritega, kar bo potrebno videti in si vtisniti v spomin in zavest. Nekako neobglen je človek pred vsemi temj stoletji, ki so zbrana v dubrovniškem obzidju. Morda je prav zato misel na vrnitev močnejša, da bi tako laže razkril skrivnost tega kamna, skrivnost teh stoletij in da bi jim, skozi vednost, postal nekako enakovreden.

DEZ IN VROČINA

»Vidite, tako je! V juliju nam je vreme tako nagajalo, da ne pomnimo kaj takega že dvajset let nazaj. Zda, v avgustu, pa nam je tako vroče, da tudi že dolgo ne pomnimo takšne vročine,« reče organizator dubrovniškega festivala, ki ga sprašujem, če bo v tej sopari sploh mogoče zdržati v gledališču in če ne bi bilo boljše, da bi predstavo Ekvinokcija v izvedbi Dubrovniškega gledališča kar odložili ali pa premestili v enega izmed številnih avditorijev, ki so na prostem. No, predstava Ekvinokcija je potem vendarle bila in ljudje, ki so sedeli v gledališču, so si pač pomagali z različnimi papirji, kartoni, festivalskimi programi, ki so jih uporabljali namesto pahijač, da so si vsaj malo ohladili čela. Tisti večer, ko je kakih petsto ljudi sedelo v gledališču, pa so si nekateri lahko ogledali koncert beograjske filharmonije na trdnjavi Revelin, drugi so hiteli dve uri kasneje, opolnoči, v palačo Sponza na polnočni recital. In tako večer za večerom. Dva meseca, toliko traja dubrovniški festival, je na voljo slehernemu obiskovalcu Dubrovnika v večernih urah poleg plesa in ostalih zabav, tudi mnogo kulture. Kultura, prodaja jo festival, je postala dubrovniška znamenitost, posebnost, festival sam v celoti pa atrakcija in za vse, ki kakorkoli spremljajo naše gledališko in glasbeno življenje, skoraj neizogibno mesto, kamor je v poletju potrebno odpotovati.

GLEDALIŠČE ZANIMIVEJŠE

V Dubrovnik prihajajo leto za leto številni glasbeni ansambli z vsega sveta. Kdo vse se že ni zvrstil na čudovitih

dvoriščih in terasah starega Dubrovnika. Prihajajo od vsepovsod, se ustavijo v mestu za nekaj dni in odpotujejo naprej. Dolga vrsta filharmonij, opernih ansamblov, pianistov, violinistov, folklornih ansamblov in baletnih skupin se vsako leto zvrsti na festivalu. Toda vse to je le del programa. Poleg tega pa ima ta del prizvok gostovanj in je manj »dubrovniški« ter veliko bolj namenjen tujim kot domačim turistom. No, težko si je zamišljati Dubrovnik in njegov festival brez takšnih gostovanj! Ta mu dajejo še poseben, mednarodni, svetovljanski značaj. In res je tudi, da so v tem programu vselej zbrani priznani orkestri in solisti, tako da mu ne gre odrekati festivalskega mesta.

Poleg glasbenega programa pa ima Dubrovnik tudi svoj gledališki program, svoj festivalski dramski ansambel, ki sleherno leto pripravi vsaj dve samostojni uprizoritvi. V tem ansamblu so, letos ponovno, ker praksa zadnjih let to ni bila, zbrana eminentna, znana imena jugoslovanskega gledališča.

Letošnji festivalski dramski program v Dubrovniku je bil obširen. Naj naštejem le najzanimivejša gostovanja: Krleža — Kraljevo v izvedbi gledališča »Gavella« iz Zagreba, Sen kresne noči v izvedbi Hrvatskega narodnega gledališča iz Zagreba, Teater itd. s predstavo Brešanovega Hamleta v vasi Mrduš Donja v občini Blatuša in nikakor ne nazadnje gledališče Glej iz Ljubljane s Spomenikom G v režiji Dušana Jovanoviča in z igralko Jožico Avbelj. — To so bila gostovanja. No, poleg teh gostovanj, pa si je bilo letos v Dubrovniku moč ogledati kar tri uprizoritve, ki so bile pripravljene izključno v

festivalskem aranžmaju, kar pomeni, da jih je naročil festival sam in zanje tudi prispeval vsa materialna sredstva.

Tako je Shakespeara zastopal Macbeth, Brechta Življenje Edvarda II. in Krležo uprizoritev Areteja, ki jo je pripravil režiser Georgij Para ob sodelovanju dramaturga in sodelavca Lada Kralja, edinega Slovenca, ki s svojim deležem soustvarja podobo izvirnega festivalskega dramskega programa.

GLEDALIŠČE ZA AMERIŠKE GOSPODINJE IN SLADOKUSCE

Da bi v tej kratki reportaži o dubrovniškem festivalu zapisal lahko kaj več — o posameznih uprizoritvah — ne bo mogoče. Zapisati je možno le nekaj splošnih vtisov in še to manj o uprizoritvah ter bolj o vlogi takšnega gledališča, kakršnemu smo priča lahko v Dubrovniku.

Skratka, v mestu, z bogato zgodovino, kjer se pretakajo tisoči in tisoči turistov, v mestu, kjer je turistična industrija naredila takšen razvoj, da je človek sprva kar nekoliko zmeden, ko se potopi v reko fotoaparatorov

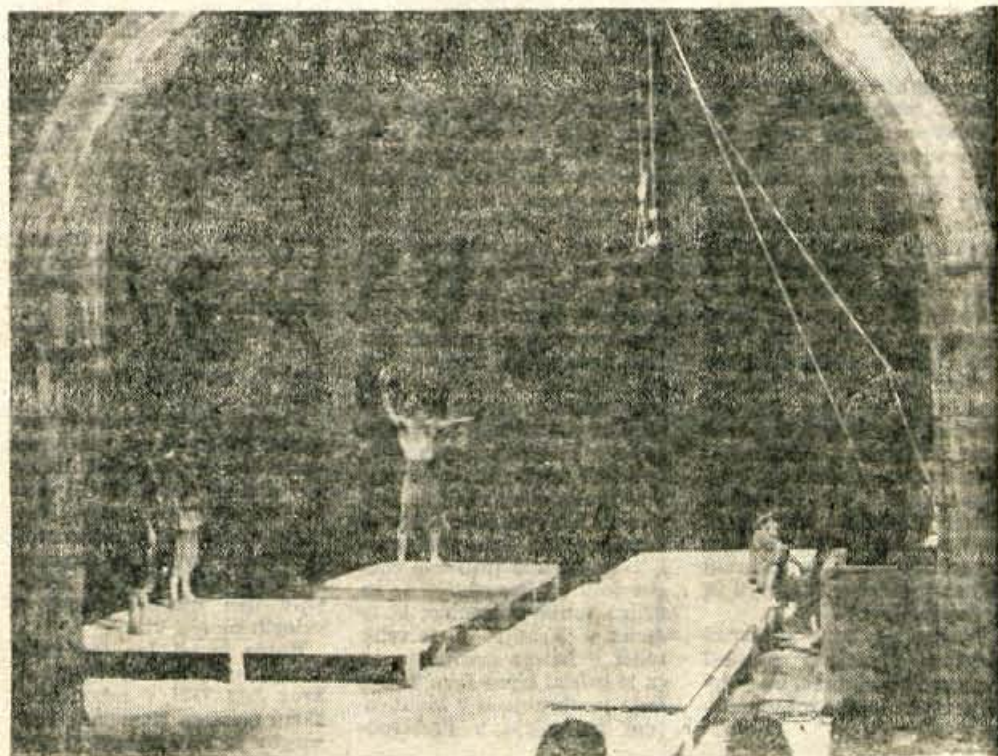
in slavnikov, ter zagoretili teles, si je gledališče izbrilo svoje mesto, mesto, ki mu gre in še več: izbrilo si je celo mesto atrakcije, zanimivosti, enakopravnega dejavnika v tej razvejani turistični mašineriji. No, dubrovniški festival vključuje v svoj program gledališče na vseh ravneh. Tisto, najkonvencionalnejše, ki se ni premaknilo od gesla »pripovedujem ti zgodbo, ti pa verjemi«, do gledališča, ki spretno vključuje naj sodobnejša dognanja in najsodobnejša gledališka sredstva v svoje delovne metode. Obiskovalec festivala si lahko ogleda Macbetha, ki je, kot da bi se rodil iz kakšne slovenske čitalnice v prvem desetletju tega stoletja, ali pa Krleževga Areteja, predstave, ki je uprizorjena po principu ambientalnega gledališča, gledališča, kjer se posamezne scene dogajajo na posameznih prizoriščih in kjer hodijo igralci z gledalci vred z enega prizorišča na drugega. Takšen razpon, takšna raznolikost v festivalskem programu ni pravzaprav nič čudnega in presenetljivega. V Dubrovnik se stekajo množice in v tej množici je pač mnogo ljudi, ki imajo takšne, pa tudi drugačne misli o gledališču. Temu bo vseč Macbeth, onemu Areteja, po načetu; za vsakogar nekaj. Tako bo zadovoljna ameriška gospodinja in njen mož s fotoaparatom prek ramen, pa tudi tisti bodo zadovoljni, ki so prišli v Dubrovnik z namenom, da vidijo kaj takšnega, kar si ni moč ogledati v naših gledališčih.

PA SLOVENC?

Slovensko glasbno in gledališko življenje se je v dubrovniški festival vključilo

prek Slovenskega okteta, ki je v atriju palače Sponza imel svoj koncert in Spomenika G, predstave v izvedbi gledališča Glej iz Ljubljane, ki je svojo predstavo uprizorilo prav tam. No, komentariji v dubrovniških festivalskih krogih so si bili enotni, da sta tako Slovenski oktet kot tudi Spomenik G prinesla na festival, vsak zase, zanimiv in vznemirljiv delež. Slovenski oktet se sicer redno pojavlja v Dubrovniku leto za letom, toda gostovanja slovenskih gledališč na tem festivalu so redka, prerogka, četudi naše gledališča zdaj preživlja viharje in krize. Prav zato so bila laslavna priznanja Spomeniku G, predvsem med mlajšimi obiskovalci, še posebej vredna pozornosti.

Ko sem zapuščal Dubrovnik in se poljal skozi mala bosanska mesta, Prozor, Gornji Vakuf, Bugojno, Jajce, se mi je zdelo, da bo pot do doma še dolga in naporna in da nas v resnici ločijo stotine kilometrov. Potlej sem se domislil, da je ne nazadnje moč priti v Dubrovnik tudi z avionom v slabih urah in da je mesto pravzaprav bližje in ne daleč. Tako sem mislil; Slovenija je turistična dežela. Dubrovnik pa turistična mašinerija, ki je v svoje kolesje vpela festival kulture — glasbe in gledališča. Trindvajset let je že tega! In začuda, v turističnih razmerah glasba in gledališče postajata neobhodni spremljevalec turističnega utripa tega mesta. No, potlej sem še mislil, da bi se marsičesa v Dubrovniku lahko naučili. B. Sprajc

Slika kaže prizor iz uprizoritve Brechtovega Življenja Edvarda II. v režiji Georgija Para. To uprizoritev je pripravil festivalski dramski ansambel in zagotovo velja za enega najpomembnejših gledaliških dogodkov pri nas v zadnjih letih.

VODNJAK V KRANJU

Na novo postavljena Bernekerjeva umetnina

Pobudo za ta zapis so sprožila številna vprašanja znanih in neznanih mimo-idočih pa tudi kar zah-teva nekaterih, češ, razlo-ži nam vendar, kaj pomeni ona alegorična marmornata skupina ob vodnjaku, ki so ga pred dobrim mesecem po-stavili ob stransko pročelje župne cerkve v Kranju? Le kaj pomeni oni duhovnik v vodi, oklenjen s polipovimi lovkami in ona žalujoča žena, ki stoji na robu vodnjaka?

Seveda, starejšim Kranjčanom pa tudi onim Gorenjcem, ki jih je v desetletjih pred začetkom druge svetovne vojne kdaj pa kdaj vodila pot mimo starega sodišča (tam stoji sedaj hotel Cre-ina), teh stvari ni potrebno razlagati. Gotovo se še spominjajo vodnjaka na malem trgu pred sodiščem, ki je lepo obkrožen z zelenjem srebrnih smrek in bil mestu v pravi okras, saj se je povsem vraščal v harmoničnost oko-lja.

Starejši Kranjčani so tudi vedeli, da je bil ta vodnjak zasebna last trgovske rodbi-ne Ivana Nepomuka Majdi-ča. Potem pa je prišel leta 1941 okupator in se zagnal najprej v nacionalne in sakral-ne spomenike. Hitel je rušiti kapelice in znamenja v mestu (sam sem gledal podiranje kapelice pred gostilno Bek-selj ter beljenje fresk na vr-hu stopnišča ob Poti na kolodvor in na bivšem Delav-skem domu pa tudi zamenja-vo zanimive Vurnikove strehe na stolpu cerkve na Pungar-tu z bolj »germansko«). V Celju in Mariboru so Nemci do tal porušili celo veliki pra-voslavni cerkvi, zgrajeni v prekrasnem bizantinskem slogu.

No, da bi rešili očetov spo-menik pred okupatorjevim vandalizmom, so svojci po-kojnega trgovca Majdiča pla-stike z vodnjaka shranili v svoji hiši, ki je stala v nepo-sredni bližini. Velike kose pod-stavka in vodnjaka samega pa so tedaj deponirali v Je-gličevji kamnoseški delavnici.

Pred leti je vse, kar je še ostalo od predvojnega vod-njaka, prešlo v last kranjske občine. Po izvorni arhitektovi zamisli je bil zdaj vodnjak na novo postavljen. Trg med tremi kulturnimi ustanovami (Prešernovo gledališče, Štu-dijska knjižnica in Gorenjski muzej) je postal z vodnjakom in zasnovno lapidarija (vzidane nagrobne plošče v cerkveni zid) za umetnino bogatejši in zanimivejši.

Predeu pa bom poiskoval razložiti kiparjevo zamisel spomenika-vodnjaka, bo goto-vo prav, če bom prej umetni-ka predstavil.

KIPAR FRANC BERNEKER

Življenjska pot nekaterih slovenskih umetnikov — po-sebno kiparjev — je bila eno samo garanje in kup gren-kob. Od zibelke do groba.

Tako je bilo tudi s kipa-rem — umetnikom Berneker-jem. Leta 1874 v Lehnu pri Slovenjgradcu rojeni kmečki sin, je kot petnajstletnik od-šel v uk k podobarju Ignaci-ju Oblaku v Celje, od tod pa kot mlad pomočnik k tvrdki Colli v Innsbruck, ki se je že kar na industrijski način ba-vila z izdelovanjem cerkvene opreme in podobarstvom.

Vendar vse to delo ambici-oznemu mladeniču ni izpol-njevalo visokih sanj. Zato je leta 1896 vstopil v umetno-obrtno šolo v štajerskem Gradcu, leta 1897 pa se je vpisal že na dunajsko umet-nostno akademijo.

Po študijah je Berneker ostal na Dunaju, odprl svojo kiparsko delavnico — danes bi rekli, da je postal »svobo-den umetnik« — in delal... In pričakoval zmag in pora-zov...

Ko pa je že segal po prvih zvezdah, je prišla vmes črno-žolta vojaščina; kipar Ber-neker je moral leta 1915 oble-či vojaško suknjo; seve le kot črnovojnič, saj mu je bilo že čez štirideset let.

Po razsulu Avstro-Ogrske pa se je kipar za stalno na-selil v Ljubljano; in si tu omi-slil lastni atelje. Sodobniki so vedeli povedati, da je Ber-neker delal skoro noč in dan, da je le za kako kratko uro legel na železno posteljo v za-prašenem kotu ateljeja. Je-del je malo in še to si je sam skuhal na pečici-gašperčku, ki pa je bil hkrati tudi edini vir ogrevanja v dolgih zi-mah...

Kipar Berneker ni bil krama-r, ki bi lovil naročila in se ponujal — raje je stradal in prezebal. Res je kdaj pa kdaj šinil v njegovo življenje kak milejši svit. Nekateri mecen-i so si pri umetniku naročili portrete, nagrobnike ali kaj drugega. A kaj, ko je bilo teh mecenov le malo. Mednje s spoštovanjem lahko zapišemo tudi kranjskega trgovca Iva-na Majdiča. V smislu njego-vega volila so svojci leta 1910 naročili pri kiparju Berneker-ju velik kamnit vodnjak in ga leta 1911 postavili pred svojo hišo (poleg stare okrajne zod-nije na Koroški cesti - stavbe danes ni več). Leta 1908 umr-lj Ivan Majdič (ozlroma nje-gov rod) pa je zaslužen še za drugo veliko umetnino, ki je danes v Kranju. To je velik relief iz belega marmorja, ki ga je izdelal kipar Ivan Zajec. Delo je ohranjeno v Majdiče-vem mavzoleju v Prešerno-

vem gaju. Obe umetnini, tako Bernekerjev vodnjak kot Zaj-čev relief sta tudi uradno spomeniško zaščiteni.

A vrnimo se k Bernekerje-vevu kiparskemu opusu. Le kdo ne ve za beli Trubarjev spomenik ob vhodu v Ljub-ljanski Tivoli? Ze Cankar je ugotovil, da je to najlepši spomenik, kar jih je izklesala slovenska roka. Potem so ze-lo znani Bernekerjevi Naplav-ljenci — skupina utopljenecv, moških in žensk, le preživeli otrok bi se rad nahranil ob mrtvih materinih prsih...

Berneker se je udeležil tudi natečaja za Prešernov spome-nik v Ljubljani — a kaj več kot medlega priznanja ni bil deležen. Potem pa se je ves grenak pogreznil vase. Naro-čil ni bilo, v pomanjkanju je živetaril in leta 1932 ugasnil, star komaj 58 let...

V ljubljanskem časniku z dne 18. maja 1932 preberem: »Kopokali smo kiparja Fran-ceta Bernekerja. Za večeraj in za danes smo se z nekrologi oddolžili njegovemu spominu. A njegova dela žive in bodo živela.«

Ob vodnjaku, ki zdaj spet osvežujoče žubori sredi sta-rega Kranja, pa naj še obno-vim Bernekerjev kiparski cre-do (vera, prepričanje):

»Naloga umetnika je mrtvi material oživiti, tako da po-stane življenje, kakor ga vi-dim.«

JANEZ NEPOMUK

Ko sem že večkrat iskal razne podatke (datume roj-stev in smrti) nekdanjih kranjskih meščanov in sem pri tem obračal liste števil-nih rojstnih matičnih knjig ter registrov umrlih, sem po-stal pozoren na večkratne vpise krstnega imena Jane-za Nepomuka. Vse kaže tako, da je bilo to krstno ime ta-krat bolj pogosto kot danes. Tudi Prešernov prijatelj go-stilničar pri Stari pošti je bil Janez Nepomuk (Mayr) — zanj vemo tudi po pesnikovi hudo popoprani maksimi pa tudi iz Senoine novele Nagelj s pesnikovega groba.

No, tako je to krstno ime dobil tudi Ivan Nepomuk Majdič, poznejši trgovec in mecen.

Cerkve časti Janeza Nepo-muka kot mučenca, kot žrtev spovedne molčečnosti. Nje-gov god so doslej slavili vsa-ko leto na dan 16. maja. No-vejša raziskavanja cerkvenih zgodovinarjev po so dognala 17. april leta 1393 kot zane-sljiv dan njegove smrti v valovih motne Vltave.

Rojen je bil Jan (po naše Janez, Ivan, Janko) Velfin o-krog leta 1345 v zahodnoče-škem mestecu Nepomuk. Oče njegov je bil tamkajšnji sin-dik (župan), torej veljaven in spoštovan mož.

Nadarjenega fantiča so po-klicali v praške šole, kjer se

je izobrazil v cesarskem in cerkvenem pravu. Opravljal je potem vrsto let službo jav-nega notarja. Duhovnik je po-stal šele leta 1380, torej že zrel petintridesetletnik. Kot tak je nadaljeval šolanje v Padovi, od koder se je leta 1386 vrnil v Prago — z dok-torskim naslovom. Takoj je bil imenovan za kanonika, pozneje pa še za generalnega vikarja praške nadškofije, to-rej prvega za samim nadško-fom.

Znašel pa se je naš učeni doktor v kaj nezavidljivem položaju. Prav v tem času je češki kralj Venčeslav hotel spraviti cerkev v deželi pod svojo oblast in kontrolo. Se-veda je hotel kralj imeti tu-dj vsa cerkvena bogastva, ki niso bila tako skromna. Nad-škof se je kralju uprl in umaknil iz Prage v svoj po-deželski dvorec. Njegov na-mestnik, naš Jan Velfin iz Ne-pomuka, je tako ostal na bo-jišču sam. Hrabro je stopil pred kralja in mu očital nje-gove zle namere in hude gre-he. Razsrjeni vladar pa je brž ukazal visokega cerkvenega dostojanstvenika vreči v je-čo. Tam so nesrečnika mučili do smrti — druga verzija pravi, da mu je kralj sam z mečem prebodel srce — po-tem pa so njegovo truplo vr-gli s Karlovega mostu v Vl-tavo.

Za zločin je zvedela kaj kmalu vsa Evropa. Praški nadškof je poslal papežu na-točno poročilo in je Jana že

tedaj imenoval »svetega mu-čenca«.

Odtlej je živel med češkimi katoliki praveči kult Jana Nepomuka. Leta 1608 so ga razglasili kot patrona čeških dežela, leta 1672 so posvetili sredi Karlovega mostu čez Vl-tavo v Pragi spomenik Janu Nepomuku, posvetili pa so na Češkem kar 250 cerkva te-mu svetniku. Celo prj nas je 28 cerkev (farnih ali po-družničnih) posvečenih češke-mu mučencu!

JAN IN LJUDMILA

Taka je torej razlaga kranj-skega vodnjaka: duhovnik v vodi, oklenjen s polipovimi lovkami je Jan Nepomuk, žal-jujoča žena na desni strani podstavka pa naj bi bila češ-ka kraljica Ljudmila. Seveda je tisti ogromen polip le »li-centia poetica« kipaerjeve do-mišljije, saj v Vitavi res ni polipov; tako ogromni so še v oceanih redki.

Sedanji vodnjak je nekoli-ko drugače postavljen kot pr-votni, ki je stal pred Majdi-čevu hišo in staro sodnjo. Tudi podstavek je zdaj dru-gačen. Vendar je nova postavi-tev zelo estetska in likovno bolj čista kot je bila prej. Kranj je pridobil tako novo (bolj prav: pomlajeno) kul-turno dragocenost. Videl sem turiste, domače in tuje, kako se tu ustavljajo in fotografir-ajo. In sprašujejo, kaj fi-guralna kompozicija pomeni. Odgovor je sedaj tul

C. Z.

Umetnina kiparja Franca Bernekerja. — Foto: F. Perdan

Ansambel Alpski kvintet

Ta instrumentalni ansambel, ki ga sestavlja pet fantov (vsi razen enega so Gorjenci, vodja pa je iz Zgoranj Gorij) je trenutno doma na dopustu. Največ igrajo v Švici, Avstriji, Zahodni Nemčiji in Franciji. V tujini so doslej posneli dve mali in eno veliko ploščo, v kratkem pa bo tudi RTV Beograd izdala njihovo ploščo. Sicer pa je ansambel dokaj pogost

gost četrtkovih radijskih večerov. Za te oddaje so posneli šest instrumentalnih in dve pevski skladbi ob spremljavi slovenskega okteta in kvarteta DO.

Ansambel, ki ima za vzornike Aysenike, Franka in Kovačiča, bo v soboto v okviru krajevnega praznika Gorje igral pri Kuraltu v Spodnjih Gorjah. V začetku septembra

bodo fantje spet odpotovali na turnejo v tujino. Decembra pa se bodo vrnili domov in spet posneli nekaj skladb za RTV Ljubljana.

Ansambel sestavljajo: Jože Antonič (vodja) — kitara, Janez Per — bariton, bas, Vinco Frelj — harmonika, Vinco Sitar — klarinet in Ivan Rozmarič — trobenta.

J. Ambrožič

Mladi na Malenskem vrhu se znajo zabavati

Mladinski aktiv na Malenskem vrhu, vasi v bližini Javorij v Poljanski dolini, je brez dvoma eden najbolj delovnih vaških aktivov v škofjeloški občini. Da to ni iz trite trditve, sem se prete priča, ko sem mlade iz tega kraja in okoliških vasi obiskal na nedavni nedeljski veselici.

»Dober mesec sem predsednik aktiva,« je dejal domačin Rudi Dolenc. »Zbrali smo se z vseh vetrov. Aktiv šteje petindvajset članov, iz same vasi Malenski vrh pa jih je kakih deset. Prostore za delo smo dobili v šoli. Tu imamo poskrbljeno za glasbo, imamo zvočnike in ojačeval-

ce, veliko pa se ukvarjamo tudi s športom. Zabave priravamo kar pogosto. Seveda za naše razvedrilo pridejo v poštev le večeri in nedelje. Večina mladih iz teh krajev je namreč zaposlenih po tovarnah v dolini, ostali pa imamo dovolj dela na kmetijah. Moramo reči, da naše delo znajo vrednotiti tudi starejši in prav zares doslej še nismo slišali kritike.«

Načrti?
»Sola na Malenskem vrhu je bila zgrajena šele pred nekaj leti, vendar letošnje šolsko leto v njej ne bo več pouka. Zadovoljni smo, da smo zdaj mi dobili v njej prostore, saj bi bilo sicer na-

še delo precej oteženo. Tako pa kar gre. V kratkem namepravamo kupiti še nekaj športnih rekvizitov, zlasti za rekreacijo deklet. Še naprej bomo vsakih štirinajst dni ob sobotnih večerih pripravljali plesne na katerih bo igral domačin Nejo Eržen. No, pa še eno podobno večjo veselico, tako kot je današnja, bi radi pripravili letos.«

Kakšno pa je sodelovanje z mladino iz ostalih krajev?

»O kakem posebnem sodelovanju bi težko govorili. V malo bolj tesnih stikih smo edino z mladino iz Javorij. Sicer pa nas je doma na kmetijah malo: dva, trije. Ostali se vsak dan vozijo na delo in se šele v poznih popoldanskih urah vračajo domov. Pa kljub temu se med seboj vsi dobro razumemo.«

V prostorni sobi šole na Malenskem vrhu sem opazil tudi televizor.

»Prostor je predvsem ob zimskih večerih in nedeljah popolnoma zaseden,« so zadržali mladinci, ki so se medtem zbrali okrog predsednika. »Ne gre dvomiti, da bo v času olimpijskih iger soba vsak dan nabita do zadnjega kotička. Prav nič manjše zanimanje ni pri nas tudi za razna predavanja. In prav pozimi, ko bo več časa, jih bomo nekaj pripravili.«

J. Govekar

50 let skupnega življenja

Zlata poroka zakoncev Bernard iz Bodešča

V soboto dopoldne sta v poročni dvorani krajevnega urada na Bledu zakonca Ivana in Andrej Bernard pred predsednikom radovljiške občinske skupščine Stankom Kajdižem potrdila 50-letnico skupnega življenja. Zlate poroke so se udeležili tudi njuni najozji sorodniki.

Ivana Bernard, rojena Božič, se je rodila 1899. leta v Ribnem, Andrej Bernard pa 1894. leta na Kupljeniku. Spoznala sta se julija 1922 in se 7. avgusta istega leta v Ribnem poročila. Imela sta devet otrok, šest sinov in tri hčere.

Andrej Bernard, ki je 14 let delal v jeseniški železarni, sicer pa opravljal tudi razna

druga dela, je bil med prvo vojno ujet na ruski fronti. Bil pa je tudi koroški borec. Tudi med drugo vojno je bil v partizanih. Zena Ivana je ves čas skupnega življenja gospodinjila. In čeprav je bila družina številna, imajo danes vsi otroci poklice. Le sin Andrej je od okupatorjevih streljav padel med zadnjo vojno.

V soboto, po zlati poroki sta nam zaupala, da nikdar nista mislila, da bosta dočkala 50 let skupnega življenja. Čeprav sta že malo v letih, se v Bodeščah na številki 14, kjer zdaj živita, dobro počutita.

Želimo jima še obilo zdravih in srečnih let.

A. Zalar

V soboto in nedeljo čipkarski praznik

Hudo neurje, ki je v soboto divjalo nad Selško dolino, je hudo ponagajalo organizatorjem desetega jubilejnega čipkarskega praznika v Železnikih. Turistično društvo je moralo prireditve prestaviti za teden dni, tako da ljubitelji starih običajev ne bodo prikrajšani. V soboto zvečer, 26. avgusta, bodo domačin prikazali obiskovalcem, kako je treba »kovter šivati«, v šteculo gledati in podobno. Ljubitelji čipk pa lahko obo-

gati svoje zbirke z nakupom čipk v nedeljo, 27. avgusta, dopoldne po otvoritvi razstave izdelkov klekljarič v Plavčevi hiši. Osrednja točka dnevnega reda, tekmovanje klekljarič bo na sporedu ob 16. uri. Sledil bo kulturni program, v katerem bodo sodelovali mladinski kvarteti Koral iz Topolj, vokalni kvartet Ledina iz Zabnice, folklorna skupina osnovne šole Železniki in ansambel Akordi. Spored bo povezoval Janez Zlherl.

Izbrali lepoticco Bleda

V petek in soboto sta turistično društvo in Park hotel v kazini na Bledu pripravila zabavno prireditev, na kateri so izbrali letošnjo lepoticco Bleda. V ožji izbor je prišlo 20 deklet iz vse Slovenije. Za najlepšo so izbrali 17-letno trgovko Vesno Zupančič iz Ljubljane. Njuni spremljevalki pa sta bili 20-letna delavka iz Trzica Jožica Mežek in 19-

letna uslužbenka iz Dola pri Ljubljani Darja Lenardič.

Pod pokroviteljstvom revije Antena je prireditev vodila Nataša Dolenc, v programu pa so sodelovali še Nela Eržišnik, Jimmy Stanič in Barbara Misson. Slednja je pripravila modno revijo, v kateri so predstavili svoje izdelke Pletenina Ljubljana, Almirna Radovljica in Zlatarna Celje.

10 ljubljanska banka

Turistični Bled

Glavna turistična sezona se bliža kraju. Zato je ta zapis morda malo pozen. Ker pa je pravilo, da je konec ene sezone treba misliti že na novo, aktualnost najbrž ne bo preveč sporna.

KULTIVIRANJE OBALE

Turistično društvo je letos s precejšnjim trudom in tudi z ne ravno lahko pridobljenim denarjem uredilo ob obali zelenice; povsod, kjer so bila divja kopališča in parkirišča. Zal pa se mnogi modernizirani nomadi težko prilagajajo novim razmeram in ne upoštevajo opozoril in drugih znakov. Kaže, da bo res treba organizirati čuvajno službo. Takšnih, ki parkirajo po zelenicah, bi lahko našli precej med domačimi in tujimi turisti, najbolj vandalsko pa so se prejšnji teden vedli obiskovalci vile Lastovka.

COLNARJENJE NA OTOK

Govori in piše se, da blejski čolnarji goljufajo turiste, ko jih vozijo na otok. Prav bi bilo, da bi takšne krivce tudi odkrili, ne le govorili in

pisali o njih. Če bi resneje ukrepali, bi bili tako najbrž tudi turisti zadovoljni in ne bi bilo treba misliti na električne in podobne čolne, ki najbrž ne bodo ravno poceni. Zaradi tovrstnih čolnov blejska idila sicer ne bo nič manjša, škoda pa bi bilo, če bi se čez čas pokazalo, da je bila ta investicija nepremišljena.

BLEJSKI OTOK

Cerkev si lahko ogledate, če plačate dva dinarja. Ne verjamem, da bi s tako pridobljenim denarjem lahko odplačali 6-7 milijonsko investicijo. Muzejska vrednost namreč ni tako velika in bogata, da bi turisti kaj prida zahajali vanjo. Bolje bi bilo, da bi to investicijo reševali drugače z množičnim turizmom na otoku. Skratka, vstopnina pomeni zdaj le skromne kapljice denarja, s katerim niti v 20 letih ne bo moč odplačati investicije.

BIFE NA OTOKU

Lepo je urejen, vendar bi moral spremeniti cene in poslovni čas. Steklenica piva

stane na otoku 6 dinarjev, na suhem pa 4 do 6. Ob visokih cenah tudi množičen obisk ne pomeni velik dohodek. Če je nekaj predrago je pač predrago. Škoda je tudi, da v bifeju razen pijače ne dobiš ničesar.

ÖCVIRKI

Gostišče Rikli je zelo lepo urejeno. Investicija in inventar nista bila ravno poceni. Škoda, da je zmanjkalo denarja za nakup Titove slike. — 1. avgusta letos je podjetje Zito Ljubljana »iz objektivnih razlogov« zaprlo edino prodajalno kruha na Bledu. Tako so močno obremenili trgovine podjetja Zivila - Koloniala. Ne vem, če so bili razlogi Zita res »objektivni«. — Prodaja časopisa Politika je na Bledu več kot neorganizirana. Prav bi bilo, da bi se odgovorni za to pobrigali, saj gostje iz sosednjih republik na Bledu niso ravno redki.

A. Vovk

MOTNA VODA NE MOTI TURISTOV

Bled, srce gorenjskega poletnega turizma, vse močneje utripa. Ta utrip pa ne poganja krvi po žilah, ampak privablja vsako leto več turistov s polnimi žepi konvertibilnih valut. Seveda ne manjka domačih turistov, ki pa se bolj odločajo za enodnevne izlete. Jezero z otočkom, obdano s hoteli, je le nekoliko preveč »turistično« za domači žep. V poletnih mesecih postane Bled veliko stečiče različnih narodnosti in kultur. Tudi letos se je začela invazija tujih turistov že sredi pomladi. V juliju in prvi polovici avgusta jih je bilo vsak dan povprečno prek tri tisoč. Čeprav so številke mnogokrat dolgočasne, pa si vseeno pogledajmo, koliko gostov je bilo na Bledu 14. avgusta. Od 3584 gostov je bilo 824 domačih. 1851

turistov je prenočevalo v hotelih. V avto kampu Zaka je pod platnenimi strehami prebivalo 739 tujih in 72 domačih turistov. V privatnih sobah je bilo okrog 1500 gostov. Ostali turisti so bili v počitniških domovih, ki so last jugoslovanskih podjetij. Struktura tujcev glede na narodnost kaže, da prevladujejo Nemci, Nizozemci, Italijani in Angleži. Navadno je julija največ Nizozemcev, avgusta pa Nemcev. Od Jugoslovancev je poleg Slovencev največ gostov iz Srbije in Hrvatske.

Zelo zanimivo je, da voda v jezuru že nekaj časa ni povsem čista. Domačini ugibajo o vzrokih motnosti vode, vendar pravega vzroka ne najdejo. Tudi Ljudmila Studen, ki že dvajseto sezono dela v blagajni kopališča, si ne zna povsem razlagati tega pojava. Sicer pa me je bolj zanimala letošnja kopališka sezona. Povedala je, da je kopalcev vsak dan dovolj. Največ vstopnic proda ob nedeljah, ko pridejo mnogi na enodnevni izlet. Nedelja, 13. avgusta, je bila rekordna, saj se je hladilo v kopališki vodi kar 3500 kopalcev. Toliko jih ni bilo že od leta 1951, ko je bilo v Lescah prvo svetovno padalsko prvenstvo. V primerjavi z lanskim letom je letos precej več kopalcev. Zaradi slabega vremena jih je bilo nekoliko manj le v juliju. Ljudmila Studen pa ni zadovoljna. Pritožuje se nad prenizko vstopnino (2 din), kabine in nekatere druge objekte pa bi bilo treba obnoviti. Meni, da bi bilo treba na otoku urediti restavracijo s pijačami in jedačami in z nekaj čolni vzdrževati stalno zvezo med otokom in celino. Čolnarji čakajo na otoku samo 20 minut, kar ni niti dovolj za ogled.

M. Gabrijelečič

Na Šobcu manjši obisk ?

Kamp Šobec sodi med najboljše urejene pri nas. Lani so zabeležili 81 tisoč prenočitev. Letos, kot kaže, obisk ne bo tolikšen, vendar pa bodo prav gotovo še vedno obdržali prvo mesto med slovenskimi kampi po številu prenočitev. Julija, ko v kampu običajno zabeležijo polovico vseh prenočitev v sezoni, jih je bilo letos zaradi slabega vremena za približno 6 odstotkov manj kot lani. V prvi polovici avgusta, ko smo bili priča pravim pasjim dnevem, je bil obisk sicer precejšen, vendar lanskega števila prenočitev letos najbrž ne bodo mogli ponoviti. Sicer pa bo kamp odprt še kakšna dva meseca.

A. Z.

Govejek vabi

Obrtniški dom Govejek je v teh dneh dobro obiskan, saj izletniki pridejo bodisi peš, po sicer slabo zaznamovanih poteh, ali z avtomobilom po dobro vzdrževani cesti, ki se odcepi pri gostišču Legastja v Trnovcu. Dom je dobro vzdrževan ter ima na voljo 28 ležišč v 4 sobah. Težave imajo z obsežno kmetijo, ki bi jo radi oddali v najem. Namesto konja bi potrebovali manjši traktor in kravo molznico, ker morajo sedaj mleko kupovati pri bližnjem kmetu.

-fr

Kamping Smlednik poln

Avto kamping Smlednik je v teh dneh poln gostov. Na obsežnem prostoru ob reki Savi je postavljenih nad 30 šotorov. Med gostj prevladujejo Nizozemci, ki so polni hvale o urejenosti kampinga. Gostom so na voljo dobro urejene sanitarije s toplo vodo, okrepevalnica in otroško igrišče.

Obisk v kampu je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem manjši, kar je posledica »deteljice« na Jeprcu, saj zelo težaven dostop odvrne marsikaterega tujega gosta.

-fr

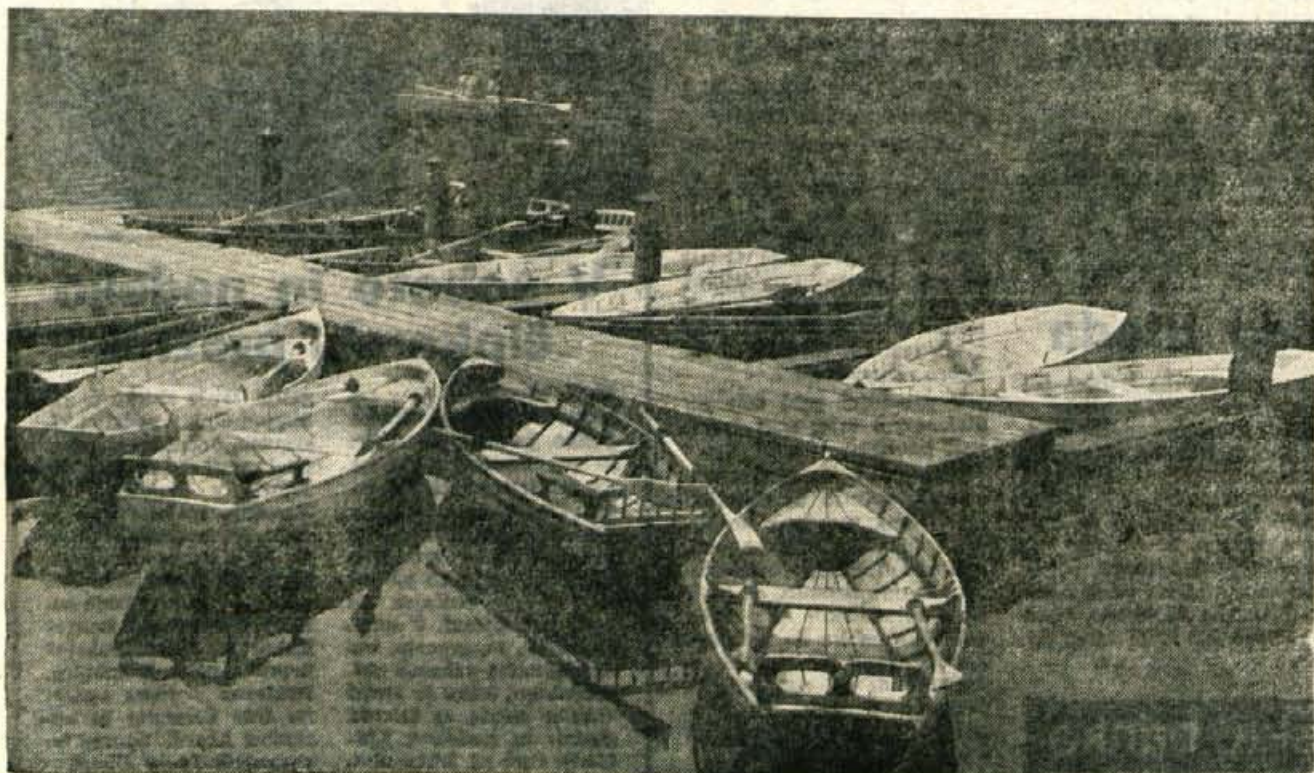
Za letos smo se od vročih dni najbrž že poslovili. — Foto: F. Perdan

70 ljubljanska banka

Umetno jezero v Vodica?h

Vas Vodice ima zaradi bližine letališča Brnik velike možnosti za razvoj turizma. Vas dobiva vse prijetnejšo podobo, saj občani vse bolj skrbijo za urejenost pročelij hiš, vse več pa je tudi okrasnega cvetja. Turistični delavci so pripravili načrte za zajezitev potoka ob cesti na Brnik, s čimer bi dobili 1500 metrov dolgo in 150 metrov široko umetno jezero. Ugodna lega jezera ob gozdu bi privabljala številne izletnike na veslanje, ribolov. Denar za zajezitev potoka je pripravljena dati Splošna vodna skupnost Ljubljana Sava, pri ureditvi pa bi pomagali občani s prostovoljnim delom.

-fr

OCISTIMO GORENJSKO

Smeti ob kamnogoriškem potoku

Ze lani je bilo veliko pisanja o nagradenih smeteh in drugih odpadkih v »bistri« Lipnici, potoku, ki teče skozi Kamno gorico.

Kaže pa, da so domačini nepoboljšljivi, kajti tudi letos lahko turisti uživajo na mostu sredi vasi ob gledanju najrazličnejše navlake, kot so: pepel, kamenje, kosti, opeka, olupki, kartonska embalaža, konzervne škatle, razbit porcelan...

Nekateri vozijo vso to navlako celo z vozovi. Reveži, najbrž nimajo moči, da bi voz zapeljali na kak skriven koticček in tam stresli smeti, ne pa kar v potok sredi vasi.

Hudo žalostno je, da občina, krajevni odbor in turistično društvo te svinjarije ne znajo preprečiti z vsemi kaznimi, ki so jim za to na voljo.

TOP

Preurejen dom KS

Dom krajevne skupnosti v Vodichah, ki je bil zgrajen leta 1951, že dolgo ni več ustrežal namenu, zato so ga letos temeljito preuredili. Tako so prostore pošte uporabili za razširitev samopostrežne trgovine, klubski prostor pa za pošto. Preuredili so dvorano, uredili sanitarije, povečali oder, da odslej ne bo več težav z gostovanji večjih dramskih skupin. Za ureditev doma so prejeli iz proračuna občine Ljubljana-Siška 5000 dinarjev, veliko del pa so občani opravili s prostovoljnimi delom. S pomočjo podjetja »Emona« so v kleti uredili prijetni klubski prostor, ki je zbirališče mladih v vasi.

-fr

Izlet za upokojence

Lesna industrija Jelovica iz Škofje Loke bo tudi letos sredi septembra (17. ali 24. septembra) pripravila izlet svojih upokojencev v neznano. Letošnji izlet bo organiziran in prilagojen željam, ki so jih upokojenci izrazili ob lanskem izletu. Upokojenci se bodo tokrat odpeljali na izlet nekam v sosednjo Avstrijo.

Ob tej prijaznosti Lesne industrije Jelovica do svojih upokojencev lahko napišemo le to, da je posnemanja vredna.

-ab

Brez denarja in vaditeljev

Na pobudo mladih je bil lani v Vodichah ustanovljen rekreacijski športni klub. Nad 100 članov si je ob ustanovitvi zadalo številne naloge, saj do tedaj športna dejavnost v vasi ni bila organizirana. Toda, razen izgradnja nogometa v sorski ligi, je ukvarjanje z drugimi vrstami športa ostalo le pri željah, saj klub ni imel denarja za ureditev igrišč in tudi ni bilo potrebnih vaditeljev. Od ObZTK Ljubljana-Siška so prejeli simbolični znesek 1000 dinarjev, kar je zadostovalo le za najnujnejše izdatke. Vodstvo kluba si prizadeva, da bi sčasoma le uredili prepotrebna igrišča, saj je zanimanje za šport med mladino veliko, volje za delo pa tudi ne manjka.

-fr

50 let gasilstva

V nedeljo je bila v Spodnjih Pirničah pri Medvodah velika gasilska slovesnost ob 50-letnici obstoja domačega društva. Ob tej priliki so predali namenu prenovljen gasilni dom, katerega so obnovili s prostovoljnimi prispevki občanov.

Veličastni paradi gasilcev so sledili nagovori gasilcem, društvo pa je ob jubileju prejelo republiško gasilsko odlikovanje III. stopnje. Priznanja za dolgoletno delo je prejelo 24 gasilcev, med njimi še živeči ustanovni član Franc Zavašnik-»Jošec«, Franc Mravljica pa je prejel zvezno gasilsko odlikovanje I. stopnje.

Sledila je veselica v domu družbenih organizacij, na kateri so za veselo razpoloženje skrbeli »Veseli Senčurjani«.

-fr

Nov turistični prospekt Škofje Loke

Pred dnevi so turistično društvo Škofja loka, občinska turistična zveza Škofja Loka in škofjeloška turistična agencija Transturist izdali nov barvni turistični prospekt Škofje Loke. Na njem so z osemnajst barvnimi fotografijami — prispevali so jih Tone Mlakar, Peter Pokorn,

Janez Bernik in Marjan Kregar — predstavljene najpomembnejše značilnosti 1000-letnega mesta in okolice. Naštetimo nekatere motive: panorama Škofje Loke, pogled na staroško cerkev, Homanova hiša, Spodnji trg, Mestni trg, starovrška smučišča, Suha, oltar cerkve v Crngobu, hotel Transturist, lep del prospekta pa predstavlja tudi prostore loškega hotela. Med posameznimi barvnimi fotografijami je razporejeno kratko besedilo v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku. Prospekt za Selško in Poljansko dolino bo izšel kasneje, denarna sredstva za ureditve načrta pa bodo po vsej verjetnosti prispevala nekatera podjetja iz obeh dolin.

Izvedeli smo tudi, da bo ob 1000-letnici Škofje Loke zbiralcem znamk na voljo posebna znamka v počastitev tega jubileja.

-Jg

Plavalna šola

Starše obveščamo, da bo plavalna šola, ki je bila prekinjena zaradi slabega vremena in mrzle vode, nadaljevala svoje delo v zimskem bazenu v ponedeljek, 11. septembra, ob 19. uri. Pismene informacije lahko dobite pri PK Triglav — plavalna sekcija, Kranj, Trg revolucije 1.

Savski gasilci dobili top

Gasilska četa v tovarni Sava v Kranju je pred dnevi dobila nov gasilski top. To je prvo tovrstno moderno orožje gasilcev proti ognju na Gorenjskem. Krstili so ga v nedeljo popoldne na slovesnosti na Bregu ob Savi.

Tovarna Sava ga je četj kupila zaradi še boljše pripravljenosti ob morebitnih požarih. Kupili so ga v Avstriji in je veljal okrog 40 tisoč dinarjev.

Top lahko brizga vodni curek do 75 metrov daleč, v zaprtem prostoru razprši vodno meglo, s posebno peno pa je moč z njim gasiti tudi vnetljive tekočine.

A. 2.

Slavje žirovskih gasilcev

Sobotno in nedeljsko slabo vreme Žirovcev ni prestrašilo. Kljub skeptičnim vremenskim napovedim so člani domačega prostovoljnega gasilskega društva pripravili slovesno proslavo, ki je bila združena s prevzemom nove motorne brizgalne. Svečanost pod pokroviteljstvom tovarne obutve Alpina Ziri se je začela pred združenim domom s sprejetjem številnih gostov iz sosednjih gasilskih društev. Po paradi, pozdravnih govorih in slovesnem prevzemu brizgalne so člani prostovoljnega gasilskega društva Ziri poskrbeli še za veselo rajanje do poznih večernih ur.

Pred »šušarsko nedeljo« v Tržiču

Turistično društvo Tržič se skrbno pripravlja na tradicionalno »šušarsko nedeljo«, ki bo pod pokroviteljstvom tovarne obutve Peko. Pripravljalni odbor ima že izdelan program prireditev, ki se bodo odvijale od 1. do 3. septembra. Kot minula leta bo tudi tokrat osrednja prireditev šušarski sejem, ki bo v nedeljo, 3. septembra, na Trgu svobode. Prilagoditveni program iz preteklih let razširil in tudi popestril.

-Jp

Nov asfalt

Te dni so delavci Cestnega podjetja iz Kranja položili asfalt na cesti IV. reda od penziona Kanu skozi vas Valburgo do priključka na cesti II. reda Smlednik—Kranj. Za 3 m široko cestišče v dolžini 2000 metrov so denar zbrali občani s samopriskevkom, 5

tisoč dinarjev je prispevalo domače turistično društvo, preostanek denarja pa občinska skupščina Ljubljana-Siška iz proračuna. Škoda je le, da niso položili asfalta na priključku v avtokamp, kjer bo novščeni prah še vnaprej motil šotoriste.

-fr

Sanitarije urejajo

Na prostoru poleg sedanje gasilnice doma v Zbiljah pospešeno gradijo temelje za bodoči hotel. V kletni etaži bodo še letos uredili shrambo in sanitarije s čistilno napravo, kar bo turistič-

no društvo stalo nad 300.000 dinarjev. Sanitarije so zares nujno potrebne, saj je ob večjih prireditvah vselej vrsta pred improviziranimi stranišči.

-fr

Zanimanje za Japonsko

Za obisk in ogled Japonske, ki ga pripravlja turistična organizacija Inex Slavnik skupaj s Planinsko zvezo Slovenije, je veliko zanimanje. Vodja tega izleta, ki bo trajal od 14. do 21. septembra, Roman Herlec, je povedal, da so že prejeli okrog 140 prijav. Tako kot kaže ni bojzani, da bi morali izlet zaradi premajhnega števila prijav odpove-

dati. Posebno še, ker pričakujejo tudi prijave iz Avstrije, Italije in Švice. Razen tega nam je Roman Herlec povedal, da se dogovarja, da bi na ta izlet odšle tudi nekatere kranjske plavalke, ki bi se na Japonskem pomerile s plavalkami Tokia. V izlet je med drugim vključen tudi vzpon na najvišjo vulkansko goro na svetu Fudžijama. A. 2.

Stalnih gostov vedno več

Avto sport kamping v Medvodah je letos obiskalo že nad 1500 gostov, predvsem tujcev. Zanimivo je, da je

vse več stalnih gostov, ki vsako leto vsaj nekaj dni preživijo v dobro urejenem kampu.

-fr

70 ljubljanska banka

Komisija za urejanje delovnih razmerij pri VELEŽELEZNINI MERKUR Kranj

razglašča več prostih delovnih mest

aranžerjev

Pogoj: končana šola za oblikovanje ali aranžerska šola, moški kandidati prosti vojaščine.

Osebnj dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prošnje z navedbo dosedanje zaposlitve pošljite na naslov: Merkur veleželeznina Kranj, Komisija za urejanje delovnih razmerij, najkasneje do 1. septembra.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

ponovno objavlja delovno mesto:

1. samostojnega prodajalca
na tržnici v Kranju
(prodaja semen, gnojil, krmil in podobno)

Pogoj: poklicna šola za prodajalce, vrtnarje ali kmetijce s 3-letno prakso.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in z opisom dosedanjih zaposlitev sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Kranj, Cesta JLA 2.

Na podlagi 11. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67) je svet za urbanizem in komunalo skupščine občine Škofja Loka na 32. seji 6. julija 1972 sprejel naslednji:

sklep

V času od 10. avgusta do 10. septembra se v urbanistični posvetovalnici Lokainvest, Škofja Loka, Mestni trg 38 javno razgrne:

- predlog za spremembo urbanističnega programa za področje Reteč in Godešiča
- osnutek zazidalnega načrta za stanovanjsko sosesko Log — Češnjica.

V času razgrnitve dajejo občani in delovne organizacije k zazidalnim predlogom svoje predloge in pripombe.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

V avgustu razprodaja konfekcije po znižanih cenah

JELOVICA

JELOVICA lesna industrija Škofja Loka

vabi k sodelovanju

večje število delavcev (delavk) za delo v proizvodnih obratih

Zaposlitev je možna v obratih podjetja:
v Škofji Loki, v Gorenji vasi, v Kranju in Preddvoru.

Pogoji za zaposlitev: starost nad 15 let. Poskusno delo po dogovoru. Zaposlitev je možna takoj.

Kandidate za zaposlitev vabimo, da se javijo na stroške podjetja v kadrovsko socialnem oddelku podjetja.

Jugobanka nadaljuje z nagrajevanjem dinarske in devizne varčevalce vezanih hranilnih vlog.

29. oktobra 1972 žrebanje II. kola Jugobančne loterije

Z vezanjem hranilnih vlog boste brezplačno sodelovali v veliki loteriji Jugobanke.

Če še niste, potem postanite varčevalec tudi vi.

mali oglasi

PRODAM

Prodaj dva meseca in pol stare PISCANCE (rjave). Senčur, Mlakarjeva 58 4260

Prodaj PEC za centralno kurjavo. Duplančič, Ul. 31. divizije 16, Kranj, telefon 23-613 4334

Prodaj nov TRANZISTOR schaub lorenz z nosilcem za avto. Krnljar Marija, Koroška 16, Kranj 4335

Prodaj HLADILNIK himo. Vprašati zvečer pri Trilerju, Zupančičeva 8, Kranj 4336

Prodaj 16-colski GUMI VOZ. Krt Ivan, Struževo 15, Kranj 4337

Prodaj KRAVO po izbiri. Simenc Franc, Olševek 7 4338

Prodaj LATE (rimeljne) 3 x 5 cm. Rozman Milena, Sr. Bitnje 29, Zabrnica 4339

Prodaj malo rabljena OTROSKA VOZIČKA, globokega in športnega. Torkar, Kranj, Koroška 12 4340

Prodaj ročne železne GRABLJE, širine 2 m, in suhe smrekove DESKE, debeline 3 cm in 4 cm. Mače 5, Pred-dvor 4341

Prodaj 14 tednov brejo SVINJO. Praprotna Polica 28, Cerklje 4342

Prodaj osem tednov stare PRASICKE. Cerklje 79 4343

Prodaj skoraj nov KOTEL za žganjkuho in 600-litrski hrastov SOD za namakanje. Gora 2, Komenda 4344

Prodaj PEC na olje z ventilatorjem. Gartnar Niko, Reteče 31, Skofja Loka 4345

Prodaj manjšo SLAMO-REZNICO na motorni pogon in 50-litrski KOTEL za žganje. kuhno. Srednja vas 9, Golnik 4346

Ugodno prodaj PUNTE. Senčur, Beleharjeva 33 4346

Pocenj prodaj več kosov starega POHISTVA in PEC na olje. Praprotnik, Kranj, St. Rozmana 7 4347

Prodaj SLAMOREZNICO tempo s pomično verigo in puhalnikom. Zmrzlikar, Hra-stje 46, Kranj 4348

Izdaja in tiska CP »Go-renjski tisk« Kranj, Ulica Moša Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Te- lefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni- nar: letna 60, polletna 30 din, cena za eno številko 70 par. Mali oglasi: be- seda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Prodaj ŠIVALNI STROJ veritas. Cernič Jože, Gospo- svetska 17, Kranj 4365

Zelo ugodno prodaj DNEV- NO SOBO, ki se lahko pre- uredi tudi v spalnico. Infor- macije na telefon 23-958 Kranj po 15. uri vsak dan 4367

MOTORNA VOZILA

Prodaj dobro ohranjen FIAT 750, registriran 1971. le- ta. Ogled v soboto in nede- ljo od 8. do 14. ure. Culo An- te, Levstikova 1, Kranj 4274

Prodaj osebni avto SIM- CA 1100, letnik 1968. Sp. Bela 1, Pred-dvor 4275

Prodaj ZASTAVO 750, let- nik 1968. Prenta Franc, Breg ob Savi 22, Kranj 4276

Prodaj FIAT 750, letnik 1964. Trojarjeva 41, Kranj 4351

Osnovna šola
IVAN TAVČAR
Gorenja vas

razpisuje
prosto delovno mesto

kuharice —
snažilke

na PS Javorje s polnim delovnim časom za nedo- ločen čas.

Prijavni rok 3 dni od raz- pisa.

Prodaj FIAT 750 v dobrem stanju. Bogataj, Studenščice 10, Lesce 4352

Prodaj dve ZASTAVI 750, letnik 1967 in 1969. Bohinc, Dobro polje 10, Brezje. Ogled v soboto ves dan in nedeljo popoldne 4353

Prodaj CSEPEL 450 kiper. Celik, Kranjska cesta 29, Senčur 4354

Prodaj ZASTAVO 750. Kle- menc, Kranj, Gradnikova 1 4368

Prodaj VW 1200, letnik 1965. Drnovšek, Reteče 87, Skofja Loka 4369

Prodaj ZASTAVO 750, let- nik 1966. Murnik Branko, Ve- lesovo 47, Kranj 4370

Prodaj FIAT 850, letnik 1969. Toman, Zirovnica, Breg 33. Ogled vsak dan popoldne 4371

STANOVANJA

Prodaj centralno ogrevano trosobno STANOVANJE v Kranju za 22 M. Naslov v oglasnem oddelku 4355

Starejša žena išče SOBO. Plača dobro in po potrebi po- maga dopoldne pri gospo- dinstvu ali otrocih. Ponudbe poslati na pošto ležeče Sin- kovič Marij, 64240 Radovljica 4356

Iščem opremljeno ali praz- no SOBO s kopalnico v Kra- nju. Predplačilo ali najemni- na po dogovoru. Ponudbe po- slati pod »soba« 4357

Mirna zakonca iščeta SO- BO in KUHINJO ali manjšo garsonjero po možnosti v Kranju. Ponudbe poslati pod »soba-kuhinja« 4358

Kupim eno- ali dvosobno komfortno STANOVANJE v okolici Radovljice. Stanova- nje potrebujem za odih. In- formacije po telefonu Ljub- ljana 312-868 4359

POSESTI

Prodaj HISO v gradnji (prva plošča) v okolici Ra- dovljice. Vsa dokumentacija urejena. Ogled vsak dan. Na- slov v oglasnem oddelku 4363

POSOJILA

Za 4 mesece potrebujem 5000 din. Vrnem s 50 % obrestmi. Ponudbe poslati pod »januars« 4285

IZGUBLJENO

KOLO, modre barve, znam- ke Adlon, št. 6719696, najdeno na Mlaki, se dobi pri Erlah. Ulica 31. divizije 48, Kranj

OBVESTILA

DIMNIKARSKO PODJETJE KRANJ, Zupančičeva ul. 4, obvešča vse stranke iz ob- močja Skupščine občine Skofja Loka, da sprejemamo naročila za dimnikarske sto- ritve v nabiralniku v veži Mestni trg 3, Skofja Loka ali na upravi podjetja, telefon 21-456 4171

Sprejemem vsa ZIDARSKA DELA. Cclak Nazim, Kokrški breg 1a, Kranj 4364

ZAPOSLITVE

Za dojenčka — dvojčka iščemo žensko, lahko upoko- jenka, ki bi jih varovala na našem domu. Plačamo dobro. Ponudbe poslati pod »dvojč- ka« 4360

Iščem KITARISTA — pev- ca. Aranžmani zagotovljeni. Praprotnik Metod, Ljubno 86/a, Podnart 4361

Takoj sprejemem FRIZER- SKO VAJENKO. Pirc Franc, Cankarjeva 8, Kranj 4362

Iščem prijazno GOSPO, ki bi mi na domu varovala eno leto staro punčko v dopol- danskem času v Radovljici. Naslov v oglasnem oddelku 4324

Iščem FRIZERSKE PO- MOCNICE ženske in moške stroke. Po možnosti samske. Za sobo poskrbljeno. Zasluz- žek zelo dober. Naslov v oglasnem oddelku 4239

KINO

Kranj CENTER

23. avgusta premiera amer. barv. filma BILLY KID ob 16., 18. in 20. uri

24. avgusta angl. barv. film ISABELA — VRAZJA KNE- GINJA ob 16., 18. in 20. uri

25. avgusta angl. barv. film ISABELA — VRAZJA KNE- GINJA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

23. avgusta angl.-nem. barv. film CAROVNICE IZ VRAZ- JE HOSTE ob 16., 18. in 20. uri

24. avgusta franc. barv. film KAPETAN FRAKAS ob 16. in 20. uri

25. avgusta amer. barv. film BILLY KID ob 16. uri

Tržič

23. avgusta amer.-ital. barv. film BEZI CLOVEK, BEZI ob 18. in 20. uri

24. avgusta amer.-ital. barv. film BEZI CLOVEK, BEZI ob 18. in 20. uri

25. avgusta franc. barv. film KAPETAN FRAKAS ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

23. avgusta angl. barv. film SCARAMOUCHEVA VELIKA PUSTOLOVŠCINA ob 18. in 20. uri

25. avgusta amer.-ital. barv. CS film SUPERDIABOLIK ARGOMAN ob 20. uri Skofja Loka SORA

23. avgusta nem. barv. film TRUPLO IZ TEMZE ob 18. in 20. uri

24. avgusta dan. barv. film RDECI RUBIN ob 20. uri

25. avgusta ital. barv. film V ZNAKU REVOLVERJA ob 20. uri

Železniki OBZORJE

23. avgusta dan. barv. film RDECI RUBIN ob 20. uri

25. avgusta nem. barv. film TRUPLO IZ TEMZE ob 20. uri

Radovljica

23. avgusta amer. barv. film DVOBOJ NA PACIFIKU ob 20. uri

24. avgusta ital. barv. film PLACANEC ob 20. uri

25. avgusta amer. barv. film MESTO V TEMI ob 20. uri

Bled

23. avgusta angl. barv. film STRELI POD VESALI ob 18. in 20.30

24. avgusta angl. barv. film STRELI POD VESALI ob 18. in 20.30

25. avgusta amer. barv. film PEKLENSKI KOMANDOSI ob 18. in 20.30

Jesenice RADIO

23. avgusta amer. barv. film TARZANOV UPOR V DZUN- GLI

24. avgusta ital. barv. CS film SKRIVNOST RDECE ROKAVICE

25. avgusta ital. barv. CS film SKRIVNOST RDECE ROKAVICE

Jesenice PLAVZ

23. avgusta ital. barv. CS film PIK AS — PROTIVO- HUNSKA OPERACIJA

24. avgusta ital. barv. CS film PIK AS — PROTIVO- HUNSKA OPERACIJA

25. avgusta amer. barv. film MOZ, KI GA NI MOGOČE UBITI

Kranjska gora

24. avgusta amer. barv. film MOZ, KI GA NI MOGOČE UBITI

Javornik DELAVSKI DOM

24. avgusta amer. barv. film TARZANOV UPOR V DZUN- GLI

Tehtnica Kranj
Benedikova 1

proda

kombibus IMV

letnik 1966
v voznem stanju

Licitacija bo 28. avgusta
ob 12. uri.

76 ljubljanska banka

Kmetovalce obveščamo, da bo v pe- tek, 25. avgusta, ob 9. uri v Žabnici pri združnem domu

demonstracija s stroji pöttiger

za spravilo silažne koruze z njive v silos.

Vabljeni.

Kmetijska zadruga Sloga Kranj

nesreče

NEPRIMERNA HITROST

V petek, 18. avgusta, dopoldne je na cesti tretjega reda med Mojstrano in Vrati voznik osebnega avtomobila Martin Kernik iz Gozda zaradi neprimerne hitrosti ni mogel pravočasno ustaviti, ko mu je nasproti pripeljala v osebnem avtomobilu voznica Ana Podlipnik iz Lipic. Pri trčenju je nastalo za 12.000 din škode.

PREHITEVANJE

V petek, 13. avgusta, ob 13.40 se je na cesti prvega reda na Drolovki pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitavanja. Voznik osebnega avtomobila francoske registracije Jean Raymond je na ravnem delu ceste prehitel in pri tem trčil v nasproti vozeči tovornjak, ki ga je vozil Dušan Morič iz Zirovnice. V nesreči je bila ranjena sopotnica v osebnem avtomobilu. Škode je za 40.000 din.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

Na Kokrici na Cesti na Belo se je v petek, 18. avgusta, popoldne pripetila nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. S poljske ceste je na prednostno pripeljal s poltovornim avtomobilom Franc Miklavčič z Mlake in pri tem izsilil prednost pred osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Ignac Nogaršek iz Predoselj. V nesreči je dobil voznik Nogaršek lažje poškodbe, prepeljali so ga v bolnišnico. Škode na vozilih je za 4000 din.

S CESTE V DREVO

V soboto, 19. avgusta, dopoldne se je na cesti prvega reda med Martuljkom in Belco pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti. Voznik osebnega avtomobila Milan Belojevič iz Splita je vozil proti Belci, ko je njegov avtomobil začelo zanašati in je zletel s ceste v drevo. Voznik je bil v nesreči hudo ranjen, sopotnica pa lažje. Škode na avtomobilu je za 10.000 din.

ZDRSNIL S CESTE

Na cesti četrtega reda v Pševem pri Kranju je v soboto, 19. avgusta, nekaj po dvanajsti uri voznik osebnega avtomobila Franc Bastarda iz Zg. Bitenj pri srečanju s kombijem, vozil ga je Venceslav Bajt doma s Cepulj, v nepreglednem ovinku na ozki cesti zapeljal preveč na rob ceste. Avtomobil se je zato prevrnil s ceste in se kotilil po bregu kakih 50 metrov. V nesreči je bil hudo ranjen sopotnik v Bastardovem avtomobilu Anton Vilfan iz Zg. Bitenj. Škode je za okoli 1500 din.

NEZGODA V SOTESKI

V nedeljo, 20. avgusta, popoldne se je na cesti drugega reda v Soteski na cesti med Bohinjsko Bistrico in Bledom pripetila hujša prometna nezgoda. Voznika osebnega avtomobila Janka Hočevarja iz Trbovelj je v levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo, nato spet v desno, kjer je avtomobil zadel v smernik, nato pa se je po 60 metrih drsenja avtomobil ustavil prevrten na streho. V nesreči so bili hudo ranjeni sopotniki Marjan Hočevar in Stefka Puntar iz Trbovelj ter Franc Virant in Milka Virant, oba ameriška državljana. Lažje je bil ranjen le voznik Janko Hočevar.

PADEL POD KOLO

V ponedeljek, 21. avgusta, zjutraj je na savskem mostu v Kranju voznik tovornjaka Ivan Prevec iz Unca na mostu prehitel kolesarja Pavla Rozmana iz Kranja. Med prehitvanjem pa je kolesar nenadoma zavil v levo in padel pod zadnje kolo priklovice tovornjaka. Hudo ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Ta teden brez smrtnih nesreč

V preteklem tednu (od 14. do 20. avgusta) se je na gorenjskih cestah pripetilo 12 prometnih nesreč, v katerih je bilo 7 oseb hudo ranjenih, 13 lažje, materialno škodo pa cenijo na približno 169.000 dinarjev.

Med vzroki teh nesreč je tako kot v prejšnjem tednu neprimerna hitrost, sledi izsiljevanje predno-

sti, nepravilno prehitavanje, nepazljivost, alkoholičarstvo in ostalo. Devet nesreč so povzročili osebni avtomobili, dve nesreči tovorna avtomobila in eno dostavni avtomobil.

Pretekli teden je na sredo minil brez smrtnih žrtev. Letos se je na gorenjskih cestah smrtno ponesrečilo 28 ljudi, med njimi dva otroka.

Vzel starih milijon din prihrankov in jih zapravil

Andrej Vrtač z vasi Mače pri Predvoru je 17. julija popoldne prijavil na postaji milice, da mu je nekdo vzel doma iz omare milijon starih dinarjev. Tistega dne zjutraj sta kot navadno odšla z ženo v službo, vrnila pa sta se po drugi uri popoldne. Žena se je hotela v spalnici preobleči, vendar je opazila, da spalnica ni takšna, kot jo je bila pustila zjutraj, pa tudi vrata na stopnišču, ki vodijo do spalnice, so bila odklenjena. Takoj je pregledala garderobno omaro, kjer sta z možem imela prihranke. V strahu je opazila, da je večina denarja izgubljena. Se prejšnji dan je denar štela, zdaj pa milijon starih din ni bilo več na mestu, kjer jih je spravila. Je bil vlomilec? Če je bil, bi imel kaj težko delo, saj so vsa okna na hiši zavarovana z rešetkami, vrata na stopnišču so bila zaklenjena in ključ shranjen v šivalnem stroju. Ključ od vežnih vrat pa sta ob prihodu z dela našla na dogovorjenem mestu v hlevu, kamor ga je bil shranil Jože Skrjanc. Ni pa bilo ne denarja in ne Skrjanca. Še zjutraj sta ga zaprosila, naj bi napojil živino v hlevu, nato pa hišna vrata zaklenil in ključ spravil. Skrjanc je bil že nekaj časa pri nji, pomagal je pri hiši in tu tudi prenočeval. Zvečer Vrtač sta mu zaupala kot domačemu človeku.

Pri ogledu hiše so kriminalisti ugotovili, da je tat, ki je odnesel denar, prišel v hišo le skozi glavna vhodna vrata, ključ od vrat pa je dopoldne imel le Skrjanc. Ta bi vedel povedati, kje je denar. Zakonca sta zasumila,

da so njuni prihranki izginiti skupaj s Skrjancem. Ta ni bil od leta 1970, ko se je vrnil s prestajanja kazni, nikjer zaposlen. Delal je le priložnostno, da se je tako preživljal.

Za Skrjancem je bila razpisana tiralica. Čez pet dni so ga miličniki našli v vasi Klemenčevo pri Kamniku. Pri njem so našli le še 745

N din in pa daljnogled. Vseh pet dni se je zadrževal po planinskih kočah na večki planini. Na veliko je dajal za pijačo in popival s turisti, od nekoga je kupil tudi daljnogled za 750 N din. Denar je v petih dneh skopnel, o kazni za Skrjanca, ki vzete tega denarja ni niti preštel, pa bo odločilo sodišče.

L. M.

Kmetijska zadruga Škofja Loka

sprejme za izpopolnitev delovnih in učnih mest

1. KV mlekarja
2. skladiščnika v mlekarni
3. vajenca za avtomehanično stroko

Za razpisna delovna in učna mesta se zahteva:

pod 2.: poklicna šola mlekarke, živilske ali trgovske stroke; nižja strokovna izobrazba z ustrežno prakso;

pod 3.: dokončanih osem razredov osnovne šole. Nastop dela je možen 1. septembra 1972 ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ljubljanska banka

Podjetja in privatne obrtnike, ki se bavijo s predelavo termoplastov, duroplastov in s storitvami tehničnega tiska (sitotisk, topli tisk, eloksiranje), ter bodo v letu 1973 imeli proste kapacitete, prosimo, da pošljejo svoje naslove s kratkim opisom proizvodnega programa na naslov:

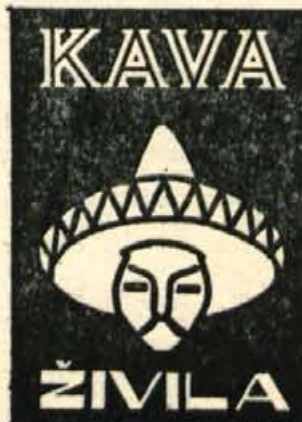

ISKRA

Tovarna električnih merilnih instrumentov

OTOČE

64244 PODNART

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Pomanjkanje finančnih sredstev

Pred mesecem dni so se pričele priprave rokometašev Dupelj, ki tekmujejo v ljubljanski conski rokometni ligi.

Ker TVD Partizan Duplje tarejo finančne težave in pa težave s trenerskimi kadri, so na zadnji seji upravnega odbora govorili predvsem o tem vprašanju.

Rokometaši Dupelj so nekaj let zapored nastopali v ljubljanski conski rokometni ligi brez trenerja, vendar tudi uspehi niso izostali. Pred leti so bili celo drugi, pa tretji, četrti in sedaj peti. Toda tako ne gre več naprej.

Mesto trenerja A ekipe sta prevzela Polde Jeruc in Pavel Grašič. Veliko skrb posvečajo discipliniranosti igralcev. Tako potem tudi uspehi ne bodo izostali.

Trenerske posle B ekipe je prevzel Franc Rakovec, pionirje, ki jih je okrog 25, pa vodi Rajko Konjar. Tako so pričeli načrtno vzgajati rokometaše, posebno pa še pionirje, ki naj bi čez nekaj let uspešno nadomestili sedanjo generacijo rokometašev.

Prav te dni bodo končali z ureditvijo igrišča, vendar jim za ta dela primanjkuje finančnih sredstev.

Prihodnje leto bodo naredili tudi razsvetljavo na igrišču, zato so se že letos odločili zbirati denar. Nekaj denarja upajo, da bodo dobili z organizacijo velike vrtnarjeveselice, ki bo 27. avgusta za šolo v Dupljah. Za finančno pomoč pa bodo zaprosili tudi delovne organizacije in ObZTK Kranj.

J. Kuhar

II. zvezna vaterpolska liga

Triglav : Vojvodina 5 : 2

Letni bazen, II. zvezna vaterpolska liga, Triglav : Vojvodina 5:2 (0:0, 1:1, 1:0, 3:1), gledalcev 100, sodnik Sardelič (Zagreb).

Triglav: F. Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, T. Balderman, Svarc, J. Rebolj, M. Malavašič, T. Balderman, Finžgar.

V mrzli vodi so igralci obeh moštev prikazali dobro igro še v zadnjih dveh četrtinah. Pri domačih se je tokrat izkazal Nadižar, ki je s tremi lepimi goli zapečatil usodo gostov. Pomniti pa je treba, da je v tretji četrtini Mohorič zastreljal četverec.

Triglav : Bečej 17 : 2

Letni bazen, II. zvezna vaterpolska liga, Triglav : Bečej 17:2 (5:0, 3:0, 3:1, 6:1), gledalcev 200, sodnik Sardelič (Zagreb).

Triglav: F. Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, T. Balderman, Svarc, J. Rebolj, M. Malavašič, B. Balderman, Finžgar.

Voda na tej tekmi je imela le 18 stopinj. To se je poznalo predvsem gostom, ki so v zadnji četrtini igrali z igralcem manj. Toda kljub temu je bilo to moštvo eno najslabših v letošnji sezoni, ki so se predstavili Kranjčanom. Nerazumljivo pa je, kako slabo so morali zaigrati Kranjčani v Bečej, da so jih le-ti premagali.

Triglav : Spartak 10 : 3

Letni bazen, II. zvezna vaterpolska liga, Triglav : Spartak (Subotica) 10:3 (3:1, 3:1, 2:0, 2:1), gledalcev 200, sodnik Medvedič (Ljubljana).

Triglav: F. Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, Nadižar, T. Balderman, Svarc, J. Rebolj, M. Malavašič, B. Balderman, Finžgar.

Tekma se je začela s petnajstminutno zamudo, ker gostje pa tudi nekateri domači igralci niso hoteli v vodo. Voda v kranjskem bazenu je namreč imela le 17 stopinj. Toda po prerokanju so le našli 50. člen pravilnika o vaterpolski igri, ki pravi, da se lahko igra do temperature 16 stopinj. Kljub temu členu pa menimo, da v taki vodi in temperaturi zraka ni priporočljivo igrati.

Triglavani so s hitro igro povsem nadigrali goste iz Subotice in jih zaslužno visoko premagali.

Na letnem bazenu v Kranju so v soboto zaključili borbo v mladinski konkurenci na republiškem prvenstvu v plavanju. Tridnevni obračun je pokazal, da so plavalci in plavalke Triglava še vedno najboljši v Sloveniji. Kljub slabemu vremenu pa pa smo s prireditvijo — vse tri dni je močno deževalo — in organizacijo letošnje osrednje prireditve v Kranju lahko zadovoljni. Plavalni delavci kranjskega Triglava so to tekmovanje pod pokroviteljstvom tovarne Iskre kljub vsem tem nevšečnostim odlično organizirali.

Največ uspeha so imeli plavalci in plavalke gorenske metropole, saj so osvojili ekipni republiški naslov, med najuspešnejšimi posamezniki in posameznicami pa imajo tudi svoja dva tekmovalca Janeza Slavca in Rebeko Porento.

Končni vrstni red — ekipno: 1. Triglav 39034, 2. Koper 25943, 3. Fužinar 21366, 4.

Vodovodni stolp prvak

Končano je letošnje slovensko prvenstvo v vaterpolski B ligi. Letošnji prvak, ki si je s prvim mestom pridobil pravico, da drugo leto nastopi v prvi A slovenski ligi, je Vodovodni stolp. Moštvo, ki ga sestavljajo igralci iz bližine kranjskega vodovodnega stolpa in bivši igralci kranjskega Triglava, so v tem prvenstvu pokazali največ.

Za slovenski vaterpolo je to prava preokretnica, saj sta tako Kamnik in Radovljica ponovno zaživele v tej zanimivi vodni športni igri.

Lestvica:

Vod. stolp	8	7	10	65:31	15
Triglav II	8	6	2	77:35	12
Kamnik	8	4	4	39:36	8
Neptun	8	2	15	52:59	5
Radovljica	8	0	8	27:119	0

Najboljša strelca sta bila Strgar (Triglav) in Jani Nadižar (Vodovodni stolp) s 15 zadetki.

Triglav : Koper 17 : 1

Na letnem kopalnišču ni miru. Tudi zadnje nedelje dopoldne ni bilo prazno, saj sta se na republiškem prvenstvu pomerili ekipi mladincev Triglava in Kopra. Zalostno je, da sta nastopili le ti dve moštvi, kar meče slabo luč na slovenski vaterpolo.

Mladinsko prvenstvo SRS v plavanju

Triglavani spet najboljši

Ljubljana 20489, 5. Neptun 11819, 6. Celulozar 6924, 7. Rudar 3381, 8. Delfin 1370.

Rezultati zadnjega dne — mladinci: 100 m kravl: 1. Kramberger (Ko) 1:03,3, 2. Bednarik (Lj) 1:03,4, 3. Turk (Cel) 1:04,6; 1500 m kravl: 1. Smid (Tr) 19:18,8, 2. Balant (Fuž) 20:35,0, 3. Marušič (Ko) 20:53,7; 200 m mešano: 1. J. Slavec (Tr) 2:35,3, 2. Balant 2:41,3, 3. Jež (oba Fuž) 2:41,9; 4 x 100 m mešano: 1. Ljubljana (Bednarik, Kalčič, Simonec, Prijatelj) 5:00,0, 2. Koper 5:01,3, 3. Triglav 5:12,1;

mladinke: 100 m kravl: 1. Skubic 1:12,1, 2. Sladoje (obe Tr) 1:13,4, 3. Zulič (Ko) 1:14,0; 800 m kravl: 1. Porenta 11:25,3, 2. Sladoje (obe Tr) 12:00,0, 3. Jovan (Ko) 12:03,2; 200 m prsno: 1. Pajntar (Tr) 3:00,0, 2. Vovk (Lj) 3:05,0, 3. Ferlin (Fuž) 3:13,1; 200 m hrbtino: 1. Porenta (Tr) 2:48,6, 2. Vovko (Lj) 2:49,2, 3. Hodej (Rud) 2:51,0; 4 x 100 m mešano: 1. Ljubljana (Vovko, Trtnik, Korsika, Rus) 5:23,3, 2. Triglav 5:26,6, 3. Koper 6:07,5.

-dh

LTH občinski prvak

V Skofji Loki je bilo v soboto in nedeljo občinsko prvenstvo v nogometu. Prvo mesto je osvojila ekipa LTH,

ki je v finalu premagala Kondor z 8:2. V borbi za tretje mesto pa je Aples odpravil Reteče s 3:1. J.S.

Norčič šesti, Mesec padel

Tudi na letošnjem tekmovanju skakalcev v turističnem kraju Reit im Winkl je nastopila ekipa kranjskega Triglava in mladinska državna reprezentanca. V konkurenciji 42 skakalcev se je med člani najbolje uvrstil Bogdan Norčič, ki je bil šesti, medtem ko si je Marjan Mesec zaradi padca v drugem sko-

ku zapravlil visoko uvrstitev. Tako je zasedel šele deveto mesto, sicer bi bil lahko prvi ali drugi. Tretji Kranjčan Bukovnik pa se je uvrstil na sedemnajsto mesto. V mladinski konkurenciji je bil od naših najboljši Ljubljčan Bradeško, ki je bil tretji. J.J.

Kolesarji Kranja in Bleda uspešni v Avstriji

Ekipi kolesarjev kranjske Save in Bleda sta v soboto in nedeljo nastopili na dveh mednarodnih dirkah v Avstriji. V soboto so tekmovali v Celovcu, kjer je bil Kranjčan Zagar sedmi. Zagar je vodil vse od prvega do devetnajstega kroga, nakar je

nekoliko popustil. Na gorski dirki v Feldkirchnu pa so bili še bolj uspešni. Zagar je bil četrti, Hvasti pa sedmi. Mladinec Papler z Bleda pa se je uvrstil na solidno osemnajsto mesto v članski konkurenciji.

J.J.

Šah

Barle republiški prvak

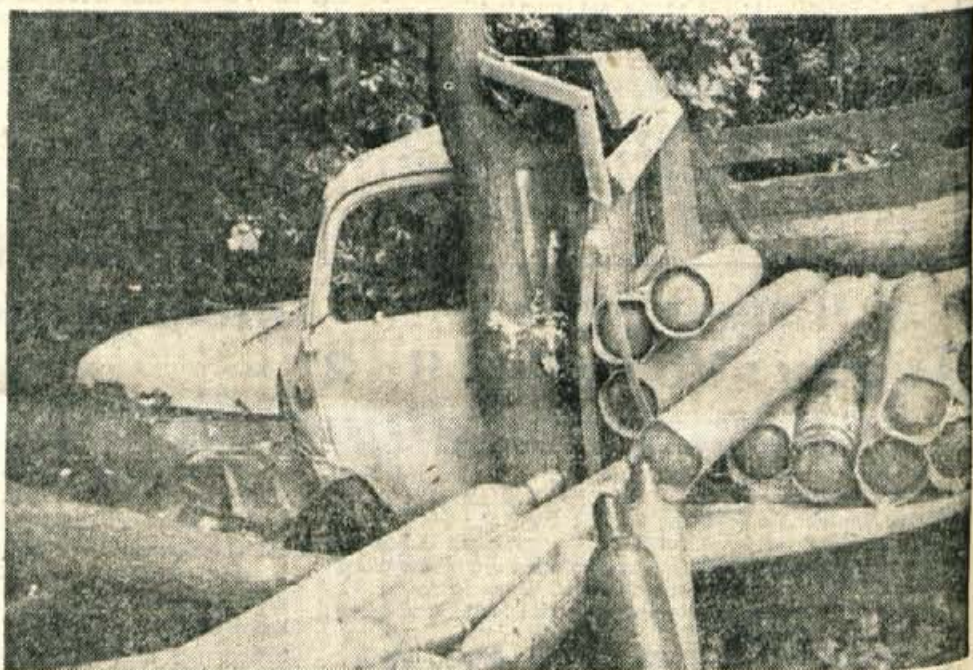
V Ljubljani se je končalo republiško člansko šahovsko prvenstvo. Prvo mesto in naslov republiškega prvaka je zanesljivo osvojil mojstrski kandidat Janez Barle iz Ljubljane. Solidno teoretsko znanje ter izredna borbenost sta odlikovali, s katerima si je zagotovil nastop na prihodnjem državnem prvenstvu.

Končni vrstni red: Barle 10,5, Puc 9, Karner 8,5, Kržišnik 8, Vošpernik, Penko, Praznik po 7, Konvalinka, Slak 6,5, Osterman 6, Halik 5, Matjašič, Istenič 3,5, Šiška 3. B.M.

Drugo mesto je šele po težkem boju pripadlo mednarodnemu mojstru Pucu. Njegov neposredni tekmeč — tretjevrstni Karner — je hkrati edino presenečenje letošnjega šampionata. Razočarala sta Slak in Halik, nič manj pa prvokategornik Matjašič. Vzrok za slabo igro slednjega je predvsem neuigranost ter pomanjkljiva fizična in psihična pripravljenost.

Takole se je končalo prebtevanje Francoza Jeana Raymonda v petek na cesti prvega reda na Drušovki. Njegovo vozilo je pristalo na levi strani ceste (v smeri proti Ljubljani), tovornjak pa je obtičal med drevjem na desni strani ceste. V nesreči je bila ranjena le sopotnica v osebnem avtomobilu. — Foto: A. U.

1. septembra se bo začelo šolsko leto. V knjigar- nah zato v tem času ne manjka kupcev. Oglasili smo se v kranjski prodajalni Mladinske knjige in v prodajalni Državne založbe ter tri matere vprašali, kakšna je založenost s šolskimi knjigami in ostalimi potrebščinami in koliko le-te stanejo.

ska knjiga s šolskimi potrebščinami in knjigami še kar dobro založena. Nakupovanje šolskih knjig in zvezkov vzame vsako leto precej denarja, saj knjige niso poceni. Prav tako sem kupila knjige in zvezke tudi za sina, ki bo šel letos v 6. razred.»

● Jožefa POGAČNIK: »Kupujem zvezke za osmi razred. Vseh nisem dobila. Predvsem prmanjkuje modrih zvezkov. Povedali so mi, da jih bodo pri Mladinski knjigi kmalu dobili. Prav tako šolske knjige. Vseh knjig mi ne bo treba kupiti, ker jih hčerka nekaj že ima. Kljub temu je nakupovanje knjig precejšen strošek. Mislim, da me bodo vse šolske potrebščine stале okrog 20.000 starih dinarjev.«

● Francka AVGUSTIN: »Doma sem iz Zgoranje Senice pri Medvodah. V Kranju kupujem knjige in zvezke zaradi tega, ker ker so tukaj knjigarne dobro založene. Knjig mi letos ne bo treba kupiti, ker jih bom dobila od drugih. Zvezke sem dobila. Manjka mi še delovni zvezek za 6. razred. Na splošno mislim, da so pri nas šolske knjige zelo drage. Vendar jih moraš kupiti.«

● Anica CERAR: »Zvezke sem kupila v prodajalni Mladinske knjige. Knjige pa bom dobila od sestrične. Za zvezke sem odštela 4000 starih dinarjev. Mislim, da je Mladin-

J. Košnjek

OBIŠČITE NAS V NOVI TRGOVINI NA REČICI

lip bled

NUDIMO VAM

- vrata vseh vrst
- obloge iz masivnega lesa
- opazne plošče za gradbeništvo
- iso-span lesobetonski zidaki

TRGOVINA JE ODPRTA: OB TORKIH DO 18. URE, OB SOBOTAH DO 12. URE, OSTALE DNEVE PA DO 14. URE.

Naš naslov:
TRGOVINA lip bled REČICA, tel. 77-328, int. 9